Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7575 | Duminică 7 ianuarie 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

Un obiectiv primordial: ÎN 1968 COSTURI MAI MICI DECÎT ÎN 1967

Cum, prin ce mijloace și cu ce măsuri?

ancheta economică

Modernele instalații de foraj, purtînd emblema de prestigiu, „Made in Romania", născute la uzina „1 Mai" Ploiești și care se află în funcțiune pe cele mai diferite meridiane ale globului; anvelopele „Victoria" din Florești sau țesăturile produse de tînăra fabrică „Intex" — Păulești au o faimă bine consolidată. Ele reprezintă numai mostre ale puternicei industrii prahovene, care ocupă unul din primele locuri în ce privește ponderea și structura producției industriale.

— Întreprinderile noastre au depășit de mult etapa în care le interesa doar cantitatea, ne relata tov. ing. VASILE CHIVULESCU, șeful sectiei economice a Comitetului regional Ploiești al P.C.R. A crescut necontenit preocuparea pentru modul în care producem, CU CE COSTURI, imperativ care în 1968 capătă puternice rezonanțe economice.

Într-adevăr, cele mai multe unități economice din regiune au înțeles necesitatea orientării hotărîte spre reducerea cheltuielilor de producție. Schela Boldești sau Trustul de extracție Ploiești sînt numai două din întreprinderile masivului pluton în care deviza **„producție sporită și de bună calitate — costuri reduse"** e la ea acasă. Trebuie amintită însă și cealaltă fațetă a problemei, aceea în care diminuarea cheltuielilor de producție este privită de pe poziția minimei rezistențe.

— Cine se situează contra curentului...?

— Bunăoară, întreprinderea „1 Mai" — Bucov. La începutul anului trecut, calculele anunțau că, în bilanțul de la 31 decembrie 1967, numai un singur produs va avea costuri superioare prețului de vînzare, pierderea preconizată fiind estimată la 126 000 lei. Or, ce s-a întîmplat? După numai nouă luni, alte 7 produse, aducătoare anterior de beneficii, au schimbat macazul și au trecut pe... pierderi. În loc de 1 641 000 lei beneficii s-au obținut 2 072 000 lei pierderi. Depășirea cheltuielilor cu manopera sau a consumurilor de materii prime și combustibil constituie suportul material care atestă proasta gospodărire a fondurilor existentă încă în această întreprindere, deficiențele conducerii ei. Și — din păcate — nu numai aici. Fără a exagera, în categoria unităților economice „corigente" încă în ceea ce privește economicitatea activității de producție, față de posibilitățile ce le au, trebuie incluse și uzina „24 Ianuarie" — Ploiești, Rafinăria Ploiești-sud, Fabrica de hîrtie din Bușteni.

O asemenea poziție, de a neglija nivelul cheltuielilor de producție, trebuie părăsită. Ea nu are nici o justificare. Așa cum se prevede în planul de stat al economiei naționale pe anul 1968, adoptat la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, **o problemă economică centrală care stă în fața tuturor ministerelor și întreprinderilor o constituie economisirea resurselor materiale.** În acest scop se impune multiplicarea eforturilor pentru scăderea în continuare a normelor de consum, valorificarea superioară a materiilor prime, înlăturarea risipei de materiale și a cheltuielilor neproductive. Totodată, în planul pe 1968 se preconizează ca **productivitatea muncii să crească în ritmuri superioare celor inscrise în cincinal**, ceea ce influențează favorabil cheltuielile cu manopera, utilizarea forței de muncă.

— La stabilirea căilor de reducere a costurilor de producție trebuie să se pornească de la cunoașterea precisă a nivelului la care a ajuns consumul de materii prime și materiale, combustibil, manoperă — ne-a spus tov. ION ZIPIȘ, directorul Direcției de control și revizie pentru regiunea Ploiești.

Precizarea îndeamnă la reflecții. Există, oare, întreprindere în care evidența prețului de cost se menține în zona de acțiune a termenilor aproximativ, circa, sau „cam atît"? Din păcate, da. Un caz: Fabrica de postav Azuga. Aici, urmărirea necorespunzătoare a volumului producției a condus în anul trecut la ajustarea rezultatelor obținute la sfîrșitul fiecărei perioade în domeniul economicității producției. Mai mult, a recurs și la denaturări, înglobînd uneori în producția finită cantități de lînă în plus, fără o bază reală. Iar aceste potriviri atrag recalcularea consumurilor obținute.

— La noi nu poate fi vorba de așa ceva, ne-a declarat tov. ing. TEODOR MATEI, directorul „Intex" — Păulești. În 1968 **volumul de beneficii ce trebuie să-l realizăm reprezintă dublul cifrei de anul trecut.** Pentru realizarea acestei sarcini ne îndreptăm decisiv atenția asupra reducerii cheltuielilor de producție. Economisirea pe toate căile a materiilor prime — fără a diminua cîtuși de puțin nivelul calitativ al producției — folosirea cu maximă eficiență a forței de muncă și a utilajelor moderne de care dispunem, sînt direcțiile de bază pe care ne vom canaliza eforturile.

Intenții lăudabile. Cum se prevede înfăptuirea lor? Împreună cu tov. GHEORGHE FIȘCU, șeful serviciului analiză preț cost din întreprindere, am încercat descifrarea modului în care s-au elaborat propunerile de plan privind costurile de producție ale anului care a început. Din sortimentele ce se fabrică, alegem produsul „buret Stela". La salarii s-a prevăzut un nivel egal cu cel realizat în anul 1967. „Sîntem în regulă", ne asigură șeful serviciului. Iar noi spunem că nu! Ce arată cifrele? În anul trecut, nivelul planificat la acest element al prețului de cost a fost depășit cu 5 la sută. Deci, un rezultat nefavorabil. Și tot cu 5 la sută sînt mai mari „realizările" la elementul salarii în 1967 față de 1966. Reiese că, în 1968, la acest element chiar prin plan se prevede că rezultatele vor fi inferioare celor obținute cu 2 ani în urmă. Oare **la „Intex" Păulești productivitatea muncii scade** din doi în doi ani?

Cazul se repetă cu alte elemente ale prețului de cost. Tot aici, la „cheltuieli generale ale întreprinderii" s-a planificat de la bun început — pentru 1968 — o depășire cu 61 la sută față de cota anului 1966. Aceasta, în condițiile în care în 1967 la acest element „realizările" au reprezentat dublul cifrei planificate. Alegem alt sortiment: „Mangalia" — 1,40 m. În anul 1967 consumul specific la materii prime, exprimat valoric, a fost de 1,1 lei la 1 leu producție. Pentru 1968 se prevede 1,2 lei. Cum se explică?

Dan MATEESCU

(Continuare în pag. a III-a)

Telegramă

Tovarășului ALEXANDER DUBCEK

Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia

PRAGA

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al meu personal vă adresez cele mai calde felicitări cu prilejul alegerii dv. în funcția de prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia

Vă urăm succes deplin în activitatea dv., a Partidului Comunist din Cehoslovacia, pentru prosperitatea și înflorirea Republicii Socialiste Cehoslovace, pentru bunăstarea și fericirea poporului cehoslovac

Îmi exprim cu acest prilej convingerea că relațiile de prietenie frățească și colaborarea multilaterală dintre România și Cehoslovacia, dintre partidele noastre, se vor dezvolta continuu în interesul popoarelor țărilor noastre, al unității sistemului mondial socialist și al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, în interesul cauzei socialismului și păcii în lume.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general
al Comitetului Central
al Partidului Comunist Român

București, 6 ianuarie 1968.

ÎN ZIARUL DE AZI

- **Un eminent fiu al poporului român (10 ani de la moartea doctorului Petru Groza)**
- **Acționează institutul de cercetare ca pivot al modernizării concepției tehnice?**

ANSAMBLU DE CONSTRUCȚII PE LITORAL

La Mamaia a început construcția a trei din cele patru restaurante prevăzute în cadrul unui nou complex hotelier ce va avea o capacitate de 2 400 de locuri. Proiectanții s-au străduit să îmbine cît mai armonios originalitatea și utilul cu esteticul și confortul impus de cerințele turismului internațional. Întregul ansamblu urmează a fi terminat la începutul viitorului sezon balnear. (Agerpres)

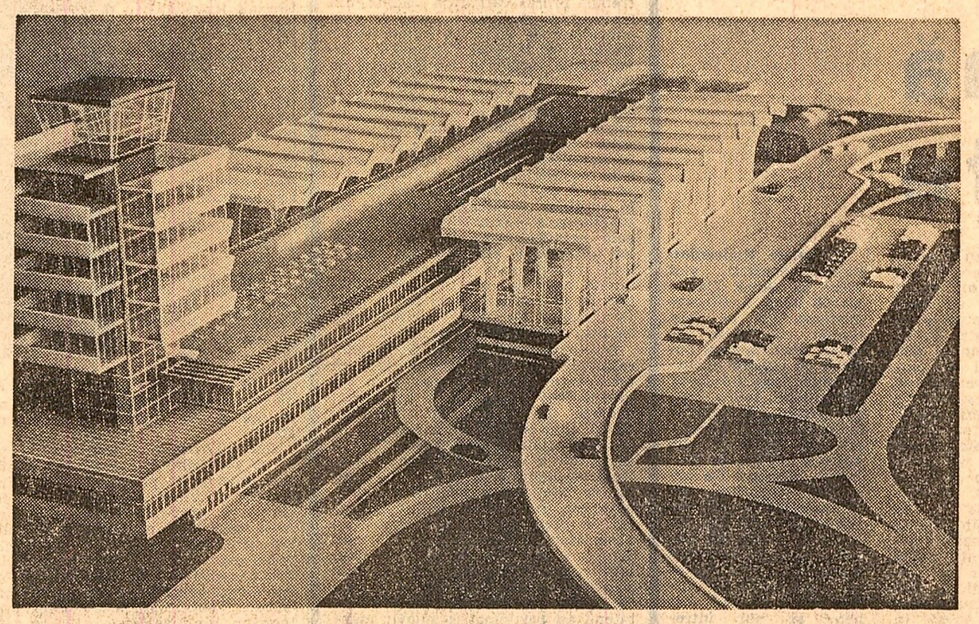

ÎN CONSTRUCȚIE

O nouă poartă aeriană a țării: Aeroportul Central București

Vă prezentăm în fotografia de mai sus macheta Aeroportului Central București, o nouă poartă aeriană a Capitalei și a țării, a cărei edificare este determinată în principal de continua dezvoltare a legăturilor aeriene internaționale ale României. Important obiectiv al cincinalului în domeniul transporturilor, aeroportul va fi o construcție ultramodernă, amenajată potrivit cerințelor navigației aeriene contemporane și dotat cu utilajul corespunzător progresului tehnic mondial în această ramură.

După cum ne-a declarat într-o convorbire tovarășul **Nicolae Iacob**, *inginer șef al Institutului de proiectări pentru transporturi, pista aeroportului va permite folosirea tuturor tipurilor de avioane aflate în exploatare pe marile linii de navigație aeriană; capacitatea ei va fi de 3—4 milioane călători pe an. Vor putea ateriza-decola în orele de vîrf pînă la 36 de avioane. Edificiul propriu-zis al aerogării alcătuit din 3 corpuri de clădiri legate între ele, reprezintă o concepție arhitecturală originală în care predomină sticla și betonul. Corpul destinat traficului de călători este astfel conceput încît să facă față unui trafic de 550 călători la ora de vîrf, cu efectuarea concomitentă a formalităților vamale, a celor de primire și eliberare a bagajelor.*

O serie de instalații tehnice vor asigura securitatea maximă a zborului și posibilitatea aterizării pe timp de noapte sau în condiții de proastă vizibilitate. În același timp o întreagă gamă de dotări tehnice moderne — instalații electroacustice pentru informarea publicului, televiziune cu circuit închis pentru anunțarea sosirii și plecării avioanelor, telex, interfon, telespiker, poștă pneumatică și altele — vor asigura deservirea călătorilor în condiții de confort ridicat. Aeroportul va fi prevăzut și cu o aerogară de mărfuri.

După cum se vede în fotografie accesul la aerogară se va face la nivelul etajului I, pe o estacadă de la care pornesc artere de degajare cu legături spre un loc de parcare pentru cîteva sute de autovehicule.

În prezent sînt în curs lucrările de consolidare și prelungire a pistei, construcția aerogării de mărfuri, a unor ateliere. Lucrările la fundațiile aerogării de călători urmează să înceapă peste cîteva zile. Intrarea în funcțiune a aeroportului este prevăzută pentru anul 1969, dar, după cum ne-a declarat interlocutorul nostru, proiectanții și constructorii depun eforturi ca încă în acest an să se execute acele lucrări care să permită aterizarea avioanelor ce nu pot fi primite în prezent pe aeroportul Băneasa.

Mesajul umanist al artei moderne

opinii

S-a spus, pe bună dreptate, că evoluția artei se desfășoară mereu ascendent, cuprinzînd teritorii mereu noi, asimilînd cîștiguri ale gîndirii și sensibilității moderne. Dacă e adevărat că o capodoperă creată în epoca noastră exprimă întrebări cărora ne-am deprins, într-un neostoit efort spiritual, să le căutăm noi înșine răspunsurile, nu e mai puțin adevărat că privim sculpturile antichității grecești cu o admirație care depășește simplul interes arheologic. Există, neîndoielnic, în istoria artei și, în general, a culturii, permanențe umane care dau un înțeles nobil actului creator.

Arta este, desigur, mărturie a unei epoci. Dar nu numai atît, pentru că dacă sensului ei istoric nu i s-ar adăuga unul sufletesc, profund și vibrant — orice pagină de cronică ar putea s-o înlocuiască. De foarte multă vreme, estetica se străduiește să definească tocmai acele trăsături specifice care fac din artă, din opera de literatură sau de pictură, o valoare istorică plus încă altceva. Se vorbește foarte frecvent despre modernitatea *artei și am impresia că nu întotdeauna termenul e înțeles în toate semnificațiile lui. Mi se pare că, mai ales datorită unei cercetări unilaterale, tehniciste, există tendința ca acest cuvînt să se aplice mai ales la forma de expresie a operei de artă. Cu alte cuvinte, se discută adesea numai* cum *vorbește o lucrare sau alta și nu și ce spune ea.*

Fără îndoială, arta este un limbaj specific și, ca urmare, cere o anume pregătire pentru a putea fi înțeleasă. Dar aceasta nu presupune, firește, o încifrare intenționată a sensurilor. Grav e cînd, dincolo de porțile ferecate cu grijă, unii artiști nu au mai nimic de ascuns și, astfel, gestul lor devine întru totul ridicol.

„Cînd pictez — mărturisea o dată Paul Klee, incontestabil novator al artei secolului nostru — am sentimentul că săvîrșesc un ritual". Excelentă lecție pentru acei artiști care, sub pretextul „modernismului", recurg la simple glume; și am văzut, chiar de curînd (fapt cu atît mai regretabil cu cît se întîmpla la artiști cu o temeinică activitate, vrednică de stimă), asemenea lucrări lipsite de profunzime, în care suprafața pictată era populată cu stilizări ale unor personaje din filmele de aventuri.

Există o elementară obligație a artei din orice timp. Aceea de a transmite un gînd, un sentiment, cu alte cuvinte un mesaj de autentic umanism. Artiști moderni dintre cei mai valoroși (Bazaine, de pildă) au subliniat inconsistența unor teorii care tindeau să considere că arta este exclusiv un produs al lumii subiective, că lumea realului nu are decît un rol cu totul întîmplător în procesul atît de complex al creației. Inspirată din această realitate modernă, cuprinzînd date numeroase în care oamenii contemporani își recunosc crîmpeie ale propriilor gînduri, arta este — firește — cu atît mai valoroasă cu cît le va sugera acestor oameni un univers mai vast. Valoarea mesajului artistic este o problemă de intensitate, așa cum observa cîndva Tudor Vianu, o creație umană se justifică în măsura în care prilejuiește celor care o descoperă să se regăsească în ea. Fără îndoială, nu se poate pretinde artistului să-și nege individualitatea, pentru a se contopi cu un grup de creatori ai aceluiași

Dan GRIGORESCU

Hidrocentrala Oești în funcțiune

Primul dintre obiectivele în construcție pe șantierul complexului hidroenergetic din avalul Argeșului — hidrocentrala Oești, a fost conectat la sistemul energetic național. Noua unitate, care se adaugă hidrocentralei „Gheorghe Gheorghiu-Dej", are o putere instalată de 15 MW, furnizată de două turbine de fabricație românească. Volumul de apă acumulat în lacul din Oești va asigura și funcționarea grupurilor hidroenergetice de la Albești 1.

(Agerpres)

(Continuare în pag. a IV-a)

VIAȚA INTERNAȚIONALĂ

- **R.A.U. a propus amînarea conferinței de la Rabat**
- **Repercusiuni în Europa occidentală ale măsurilor financiare anunțate de Casa Albă**
- **Rezultate ale studiilor medicale românești aplicate de chirurgii de la Capetown**

Tablou conjunctural pestriț și contradictoriu

Alexandru ZAMFIR
doctor în economie

Conjunctura economiei țărilor capitaliste a prezentat în anul 1967 un tablou pestriț, contradictoriu. Dezvoltarea forțelor de producție s-a desfășurat în continuare pe fondul general al revoluției tehnico-științifice contemporane, al tendințelor capitalismului monopolist de stat. O caracteristică a situației a constituit-o înviorarea activității industriale în Franța, Italia și Japonia, pe de o parte, și încetinirea ritmului de dezvoltare în Statele Unite, R. F. a Germaniei și Anglia, pe de altă parte. Măsurile aplicate au atenuat unele aspecte îngrijorătoare ale mersului economiei, cum sînt tendințele inflaționiste, urcarea costului vieții, creșterea șomajului, dar au agravat alte fenomene negative ca stagnarea cererii de consum, dezechilibrul balanțelor de plăți, cheltuielile publice neproductive.

Fenomenele de instabilitate și-au pus pregnant amprenta asupra deciziilor de politică economică. Programul american de austeritate economică, anunțat recent de președintele Johnson, care vizează echilibrarea balanței de plăți în anul 1968, urmează acțiunilor de stimulare a economiei S.U.A. întreprinse la începutul anului trecut. Se pot menționa, de asemenea, măsurile economice luate de guvernul britanic în vara anului 1966, care au fost urmate, în 1967, de devalorizarea lirei sterline și de urcarea taxei de sconturi a Băncii Angliei. În R. F. a Germaniei, măsurilor restrictive asupra cheltuielilor publice din primele luni ale anului trecut li s-au adăugat acțiuni de stimulare a conjuncturii și promovarea exporturilor și a consumului. Acestea sînt tot atîtea exemple de măsuri cu caracter contradictoriu, adoptate în scopul de a face față cînd primejdiilor expansiunii în inflație și „supraîncălzirii" economiei, cînd tendințelor de recesiune.

(Continuare în pag. a V-a)

CUM STĂM CU APROVIZIONAREA DE IARNĂ?

Carențele din birouri ȘI SOARTA LEGUMELOR DIN PIEȚE

- **„Departamentul mai studiază balanța"**
- **Situația din silozuri — și cea din hale**
- **„Nu gătiți; sîntem în inventar!"**
- **Mîncarea se face cu legume, nu cu autocritici**

Fiind miezul iernii, gospodinele sînt interesate să găsească în piețe sau în unitatea cea mai apropiată de locuință, legumele necesare preparării mesei zilnice. Frigul, ninsoarea, adeseori lapovița, fac foarte neplăcut colindatul prin piețe pentru cîteva kilograme de ceapă, cartofi, morcovi și pătrunjel. Lucrurile se complică și mai mult atunci cînd nu găsești ce cauți. Cum asigură O.V.L.F.-urile aprovizionarea cu legume și fructe a piețelor și altor unități de desfacere? Acesta a fost obiectul raidului-anchetă întreprins de redacția ziarului nostru în Capitală și în cîteva orașe din țară. Iată cîteva din aspectele întîlnite.

București — Halele Obor, ora 7,30. Mese și compartimente întregi din hală sînt încărcate cu fructe, ceapă, morcovi, păstîrnac, ca în octombrie. Sînt produsele aduse de țăranii cooperatori. Mai în funcțiune decît halei, cooperativele agricole de producție din Dudești-Cioplea și Dobroești au cîteva compartimente în care au adus i 300 kg roșii de seră, salată, fructe. În compartimentele rezervate însă O.V.L.F., nu mai întîlnești aceeași situație. Se găsesc, într-adevăr, cartofi, prezente cum și unele cantități de morcov, țelină, păstîrnac, fructe. Dar, după cum ne-a informat șeful unității, ceapă nu s-a mai adus de la Anul Nou. O situație asemănătoare am întîlnit și în piața Cosbuc. Cantitățile însemnate de cartofi, conserve, murături, praz, fasole uscată, fructe dau impresia că în această piață compartimentele sînt bine aprovizionate. Dar gospodinele care doresc să cumpere ceapă ies cu sacoșa goală. Alta era situația în piețele Dorobanți, Piscului, care aveau de vînzare și ceapă.

De ce lipsesc unele sortimente de legume? Este adevărat că anul trecut producția realizată n-a fost la nivelul cerințelor consumului. Dar nici repartizarea cantităților existente nu se bazează pe calcule realiste din cauză că pînă acum încă... nu s-a încheiat balanța! În această situație, Departamentul pentru valorificarea legumelor și fructelor din U.N.C.A.P. dă dispoziție I.O.V.L.F. - București să desfacă zilnic cîte 20—25 de tone de ceapă. Că ar fi posibil să se desfacă 30—40 de tone sau numai 15? Asta nu s-a stabilit încă.

În unele unități și piețe, I.O.V.L.F.-București a pus în vînzare cartofi sortați și spălați. Este un lucru bun, apreciat de gospodine. În multe unități însă ajung cartofi de calitate mai slabă, deși în actele care le însoțesc stă scris că au fost sortați. „În ziua de 4 ianuarie am respins 2 mașini de cartofi din cauză că printre ei se găseau mulți stricați — ne-a spus șeful unității din halele Obor. Dar nu întotdeauna poate fi trimisă înapoi marfa de calitate mai slabă din cauză că vînzătorul, fiind remizier, este interesat să aibă ce vinde;

M. CORCACI, R. APOSTOL, Gh. CÎRSTEA, C. CAPRARU, corespondenții „Scînteii"

(Continuare în pag. a II-a)

FAPTUL DIVERS

Pe tăcute

Evrika! Am descoperit! Acum știm de ce aparatele de radio cu tranzistori (1 440 lei) au fost botezate „Mamaia". Iată: La Mamaia (cea de pe litoral) toată vara, în sezon, a fost muzică, veselie, antren. O dată cu sosirea toamnei au plecat turiștii și au poposit liniștea și melancolia. Cu tranzistoarele „Mamaia" s-a întîmplat cam același lucru. Toată vara au cîntat. Cum s-a lăsat iarna le-a pierit graiul. Au rămas fără baterii. În tot Bucureștiul nu se găsește una. Așteptăm (pe tăcute) deschiderea „sezonului" pentru „Mamaia". Cea... portativă.

„Orășelul" nu dispare

La 30 noiembrie ne arătam îngrijorarea în legătură cu faptul că Sfatul popular al regiunii Argeș a hotărît ca în parculețul din str. Rahovei, Pitești, tradiționalul loc de amenajare a orășelului copiilor, să fie construite vile personale. Proprietarii vilelor — salariații sfatului popular regional. Un parc era astfel șters de pe harta orașului. Vilele care urmau să se construiască ar fi contrastat inestetic cu ansamblul de locuințe din jur. Răspunzînd criticii aduse, Sfatul popular regional Argeș ne comunică: „În urma verificării făcute de organele centrale de avizare s-a stabilit ca acest teren să rămînă neconstruit, pentru locuințe personale urmînd a se stabili zone separate în perimetrul orașului". Așadar, parcul rămîne. Bucurați-vă copii!

Grăbește-te!

Unii își uită mănușile, alții căciula etc. Mai uită omul, dar nici chiar așa. La tragerea la sorți a obligațiunilor C.E.C. de pe luna septembrie, obligațiunea seria 16 799 (nr. 35) a cîștigat 100 000 lei. Ei bine, deși au trecut mai mult de trei luni de atunci, fericitul posesor al acestui substanțial cîștig nu s-a prezentat să-și ridice banii. Ce-o fi așteptînd? Du-te omule și i-ați banii! Nu ne face să credem și noi că norocul e orb și nu știe să aleagă.

Să curmăm abuzurile!

La redacție continuă să ne sosească scrisori semnalînd abuzuri în vînzarea mașinilor de stat din parcul disponibil. Multe comisii nu își fac datoria, subevaluînd autoturismele în detrimentul statului. Iată un caz intolerabil. Lui Dumitru I. Duică, inspector principal în Ministerul Industriei Alimentare, i s-a repartizat din parcul disponibil al întreprinderii „Spicul" un Fiat 1 500 la prețul de... 14 347 lei!! La atît îl „apreciase" comisia. Proprietarul și-a ridicat mașina — dar cineva a reclamat neregula. O altă comisie, onestă, o reevaluează însă la valoarea reală — 39 913 lei, invitînd proprietarul să plătească diferența. Lucru perfect normal. Cum rămîne însă cu membrii primei comisii care au încercat să frustreze statul de 25 000 lei dintr-un condei?

Felicitare

Telegrama primită la „Scînteia", „Faptul divers", este incompletă. O publicăm, totuși, pentru omenescul ei, ca un respect pentru medicii noștri, oameni în halate albe. „Filofteia Bondoc, pensionară (învățătoare) din Priboieni, raionul Găești, mulțumește din inimă doctorului Dan Lemete și colectivului său de la Spitalul Filantropia din București pentru greaua operație pe care mi-a făcut-o cu succes, redîndu-mi viața". Este dorința unui om readus la viață. Așteptăm din partea medicului spitalului amănunte.

Ridicați-l pe soclu!

Cu ani în urmă, Muzeul de artă al Republicii Socialiste România a transferat Sfatului popular al orașului Botoșani o statuie-bust (sculptor Richard Hette) reprezentînd pe Mihail Eminescu. Urma să fie amplasată în fața clădirii monumentale a Teatrului de stat din Botoșani. La rîndu-i, sfatul popular a repartizat-o... Liceului nr. 2 din oraș, iar școala — a depus-o frumușel în holul său. Regretabilă metamorfoză în prețuirea unei lucrări de artă! Cine-i „prețuitorul" de două carate?

Rubrică redactată de:

Ștefan ZIDARIȚA
Ștefan DINICĂ

cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Legile sînt pentru toți! dar le cunosc toți?

puncte de vedere

Într-un stat socialist, unde puterea aparține poporului, liber și stăpîn pe soarta sa, legislația trebuie să se bucure de un sistem de largă publicitate. Aceasta se impune cu atît mai mult cu cît orice activitate omenească, într-o societate civilizată, este guvernată de un **act normativ** — fie lege, decret, H.C.M., decizii, regulamente etc. **Apărarea ordinii de drept înseamnă întărirea legalității socialiste, căci ordinea de drept nu este altceva decît efectul respectării legilor de către cetățeni și organele statului.**

A cunoaște și a respecta legile patriei este una din îndatoririle elementare ale fiecărui cetățean. În Raportul la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „respectarea neabătută a Constituției, a tuturor legilor țării, a normelor de conviețuire socială stabilite de stat, înfăptuirea nestrămutată a legalității socialiste reprezintă o condiție de seamă a întăririi continue a democrației noastre socialiste".

Este, desigur, un adevăr elementar că pentru a fi respectate și corect aplicate, legile trebuie să fie bine cunoscute. **Dezvoltarea continuă a democrației socialiste reprezintă trăsătura esențială a evoluției vieții noastre de stat în etapa de desăvîrșire a construcției socialiste. Rolul și participarea maselor largi la conducerea statului, a treburilor obștești, sînt în continuă creștere. Acesta este un factor suplimentar care impune să se creeze un sistem de largă publicitate a legilor, în așa fel încît să fie difuzate pînă în ultimul cătun al țării.** Aceasta se poate face în mod **diversificat**, pe domenii de activitate, încît **întreaga populație să aibă practic posibilitatea să cunoască legile statului.** În felul acesta se întărește conștiința cetățenească și se promovează legalitatea socialistă, **în felul acesta cetățenii pot contribui efectiv la rezolvarea problemelor complexe ale construcției economice și social-culturale ale patriei noastre.**

În afara acțiunilor organizate de către organele justiției înseși, cred că presa centrală, radioul, televiziunea și mai ales publicațiile diverselor ramuri de activitate (cum ar fi, de pildă, „Muncitorul sanitar", „Muncitorul forestier", „Viața economică", „Gazeta finanțelor", „Gazeta învățămîntului" etc.) au un rol deosebit de important în popularizarea legilor de interes general, începînd cu drepturile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor, înscrise în Constituția țării, și terminînd cu norma cea mai nouă, care interesează masele de cetățeni.

Este de neconceput ca într-o instituție sau întreprindere, contabilul-șef să dețină monopolul cunoașterii normelor privind activitatea financiară a unității respective și jurisconsultul — acolo unde există — să-l dețină pe acela al cunoașterii normelor juridice în general, în timp ce ceilalți angajați să recurgă în continuu la îndrumările și cunoștințele acestora, fapt care slăbește simțul de răspundere al salariaților luați în parte.

Recent, la un proces penal unde se judeca o infracțiune de neglijență în serviciu care a produs importante pagube avutului obștesc, președintele l-a întrebat pe inculpat: „De ce n-ați făcut proces-verbal de scădere, dacă alimentele s-au alterat din cauze obiective, cum susțineți?" Răspunsul a fost: „N-am știut că trebuie proces-verbal de scădere, din moment ce conducerea unității avea cunoștință de alterarea alimentelor." Evident că, în lipsa întocmirii actelor legale, apărarea inculpatului nu putea fi luată în considerare. În legătură cu acest caz de neglijență în serviciu, trebuie să arătăm însă că **infracțiunea neintenționată** se săvîrșește, de cele mai multe ori, din necunoașterea legilor sau a unor acte normative. Dar, potrivit art. 242 Cod penal, **constituie neglijență în serviciu „încălcarea de către un funcționar a îndatoririlor de serviciu, prin neîndeplinirea lor sau greșita lor îndeplinire, săvîrșită din culpă".** Dacă funcționarul respectiv nu cunoaște normele care stabilesc îndatoririle de serviciu, evident că el le va încălca fie prin neîndeplinire, fie prin îndeplinirea lor greșită.

Dorim să subliniem că, în general, cetățenii manifestă interes față de orice lege nouă și doresc să o cunoască însă trebuie să li se asigure această posibilitate. Îmi amintesc că, în anul 1965, am fost solicitat de către Asociația juriștilor din Cluj să întocmesc o conferință, care avea ca temă dezbaterea Hotărîrii Consiliului de Miniștri cu privire la administrarea de clădiri, rolul comitetelor de bloc, obligațiile locative ale proprietarilor și chiriașilor etc. Acest subiect a atras foarte mulți auditori, încît conducerea Asociației juriștilor a decis susținerea conferinței în toate cartierele orașului Cluj; peste tot cetățenii au participat în număr mare, ascultînd cu interes și punînd întrebări conferențiarilor asupra unor probleme care îi interesau în mod deosebit. Iată o experiență reușită în domeniul popularizării legilor de interes general.

În decursul timpului au apărut foarte multe acte normative de interes general, care nu au fost popularizate în suficientă măsură. Dintre acestea am dori să amintim doar cîteva, cum ar fi, de pildă, cele care stabilesc regimul legal al vînzării mărfurilor și prestării serviciilor cu plata în rate (Decretul 296/1959, H.C.M. 1087/1959), dispozițiile cunoscute numai de specialiști și de acei care le aplică, deși ele vizează pe toți cetățenii care cumpără mărfuri și beneficiază de prestări de servicii în rate. Dacă aceste acte normative s-ar fi popularizat, nu numai că ar fi contribuit la educația cetățenească, dar, în același timp, ar fi crescut vînzarea mărfurilor și prestarea serviciilor pe acest sistem. De asemenea, după părerea mea, nu a fost popularizată corespunzător legislația locativă, astfel că mulți cetățeni, necunoscînd dispozițiile legale, au ajuns în fața instanțelor judecătorești cu diferite litigii care ar fi putut fi evitate.

Se știe că dezvoltarea și consolidarea familiei în țara noastră constituie o problemă de stat de cea mai mare importanță și că ocrotirea intereselor mamei și copilului este asigurată în temeiul unui principiu constituțional, din care derivă întreaga reglementare a relațiilor de familie. Dar nici la acest capitol nu s-a făcut o publicitate corespunzătoare dispozițiilor legale în cazul comportării nepotrivite în relațiile de familie; am putea continua, din păcate, și cu alte exemple.

Desigur, trebuie să remarcăm că, în ultima vreme, s-au făcut pași înainte în direcția popularizării legilor — prin presa centrală și locală, la radio și televiziune. Un exemplu din cele mai semnificative îl constituie legea privind circulația pe drumurile publice, a cărei popularizare a fost prevăzută chiar prin art. 43 din Decretul 329/1967. Întrucît perfecționarea aparatului de stat se realizează nu numai prin cunoașterea și aplicarea legilor și actelor normative de către funcționari, este tot atît de important ca masele largi ale populației să cunoască temeinic normele legale, pentru a participa într-o măsură tot mai mare la conducerea statului, a treburilor obștești, la rezolvarea problemelor complexe ale construcției economice și social-culturale.

George VASU
Colegiul avocaților — Cluj

Aprovizionarea de iarnă în piețe

(Urmare din pag. I)

totodată și populația trebuie să aibă ce cumpăra". Se înțelege că, în această situație, nu se poate frîna expedierea spre piețe a unor cantități de cartofi fără a fi sortați așa cum prevăd instrucțiunile.

Iași. — Tovarășul Romeo Leonte, șeful silozului orășenesc de legume și fructe, ne informează că s-au asigurat pentru iarnă cartofi, ceapă, mere, prune uscate și alte produse. „Avem acum la dispoziție — mai precizează dînsul — pentru transportul produselor spre unitățile de desfacere, întregul parc de peste 40 de autocamioane, așa că nu ne rămîne decît să aprovizionăm prompt magazinele".

Ce a scos însă la iveală raidul întreprins? Deși toate cele 40 de autocamioane despre care ni s-a vorbit există, graficele de aprovizionare a unităților nu se respectă. În dimineața zilei de 6 ianuarie, la magazinul nr. 2 din piața „Sf. Spiridon", care aprovizionează 8 unități și un platou, nu venise pînă la orele 7,30 nici o mașină să aducă marfa comandată cu o zi înainte. Din această cauză, unitățile nu aveau, la ora respectivă, în cantități suficiente, decît cartofi, sfeclă și castraveți. Din aceeași cauză, nici unitățile nu se deschid întotdeauna la timp, între 6 și 7 dimineața, cum este stabilit programul. La orele 7,30, în piața „Sf. Spiridon", 4 din cele 8 unități nu vindeau pentru că vînzătorii erau plecați după marfă sau abia o primeau, iar unitatea nr. 5 nu era deschisă pentru că nu sosise încă vînzătorul. Este de neconceput ca atunci cînd există și marfă și mijloace de transport, să nu fie luate elementare măsuri organizatorice pentru a se asigura aducerea ei ritmică în magazine.

O mai mare atenție trebuie acordată și calității produselor puse în vînzare. „De prea multe ori, ne-a spus responsabilul unității de legume-fructe nr. 33 de la blocurile din Păcurari, marfa — cartofii și ceapa în special — vine nesortată și din această cauză am discuții cu cetățenii sau îi pierd de clienți". Mere mărunte, morcovi ca ațele și alte produse de calitate inferioară am găsit și la unitățile din Tătărași și Nicolina.

La **Galați** sînt 47 de unități de desfacere. Am vizitat cîteva: „N-am primit ceapă și rădăcinoase de trei zile, ne spun șefii unităților nr. 32 și 41 din centrul orașului. Notele de comandă sînt doar parțial onorate sau pur și simplu ignorate". O situație asemănătoare am întîlnit și la unitățile de desfacere din cartierele Bădălan și Țiglina III.

Desigur, lipsurile constatate în aprovizionarea cu legume sînt, în primul rînd, legate de faptul că, la unele sortimente, producția realizată în cursul anului trecut nu acoperă cerințele. Dar există și o serie de cauze care nu pot fi în nici un caz puse sub eticheta de **obiective.** Este vorba, și aici, de aceleași slăbiciuni organizatorice, de aceeași incapacitate a organelor din sector de a asigura aducerea în magazine a produselor care există. În silozuri, de exemplu, sînt cantități mari de cartofi. Cu toate acestea, ei lipsesc deseori din magazine, gospodinele fiind nevoite să plece acasă cu sacoșa goală. Acest sistem de lucru, în contratimp cu necesitățile pieței, se vădește zi de zi. În preajma sărbătorilor de iarnă, consumatorii solicitau frecvent varză proaspătă, dar nu găseau în unități. În realitate, existau mari cantități de varză în silozurile de la Focșani și Tecuci, departe de centrele de consum. Varza mult așteptată, peste 10 tone, a sosit la Galați abia la 6 ianuarie, dar în cea mai mare parte degradată din cauza înghețului. A fost nevoie de cheltuieli suplimentare pentru sortarea ei, iar o mare cantitate s-a pierdut. Cine este tras la răspundere pentru aceste neajunsuri, pentru acest fel de a munci lipsit de cel mai elementar spirit comercial și de prevedere? Nepăsarea a mers și mai departe. Pe baza unei indicații a biroului comitetului regional de partid, luna trecută s-au făcut investigații în cîteva bazine legumicole mai importante din regiune — la Bătinești, Jirlău și altele — și s-a constatat că la unitățile agricole cooperatiste, precum și la membrii cooperatori sînt disponibile și pot fi achiziționate 60—70 tone de ceapă, peste 50 tone de rădăcinoase. Dar de atunci a trecut aproape o lună, iar I.R.V.L.F. și O.R.V.L.F. Galați nici măcar nu știu dacă s-a întreprins ceva în această direcție. Să fi luat vacanță achizitorii?

La **Pitești**, fructe există din belșug. În ce privește legumele, lucrurile stau mai prost. La chioșcurile O.R.V.L.F. lipsesc ceapa și morcovii, ca sortimente de bază. La unitatea nr. 6 din Tg. din Vale, cartofii sînt mărunți și stricați. „Dintr-un kilogram abia de mai rămîn jumătate după curățat", ne spune o gospodină. De asemenea, aprovizionarea unităților se face cu întîrziere, după orele de deschidere, creîndu-se goluri. În ce privește chioșcurile C.A.P. și Gostat, multe zile sînt ferecate, neavînd nimic de vînzare.

În **halele Ploiești**, boxele-măcelării sînt pline cu carne. Dar o ciorbă bună, o mîncare gustoasă nu se face numai cu carne. Iată-ne, deci, în fața boxelor cu legume și zarzavaturi. Însă morcovul, pătrunjelul, țelina, ceapa, prazul, verdețurile nu sînt de găsit. Aceeași este situația și în alte piețe și unități de desfacere. Cauza? De necrezut: depozitul este în inventar și toți oamenii sînt blocați! De ce nu s-au scos din pămînt înainte cantitățile necesare? — se întreabă cumpărătorii. Într-adevăr, de ce? Punem și noi întrebarea șefului serviciului de aprovizionare al O.R.V.L.F. raional, Dumitru Teodorescu.

— Este o lipsă a noastră — recunoaște el fără ocol.

Autocritică cinstită, s-ar putea spune. Dar oare de oameni prinși în autocritică au nevoie piețele, magazinele, sau de oameni prinși pe comerț?

Ridicăm și problema murăturilor. Am întîlnit în piață zeci de butoale de castraveți stricați, prost conservați; de asemenea, varză, nici dulce, nici murată (murături nu erau deloc). Bineînțeles că nimeni nu cumpără asemenea marfă. Cine a conservat aceste „specialități", care compromit însăși ideea de conservare industrială a legumelor și zarzavaturilor? Aflăm că sînt produse ale Fabricii de conserve Burdujeni — unitate a Ministerului Industriei Alimentare și ale O.R.V.L.F. Marghita, iar varza este... ploieșteană. De ce O.R.V.L.F. Ploiești a acceptat să cumpere marfă proastă? Cînd mergi la birourile acestei unități, întîlnești zeci de salariați înghesuiți ca sardelele, de a fost nevoie ca birourile să se extindă în două clădiri. Ce fac toți acești oameni, dacă nici de aprovizionarea piețelor, nici de calitatea produselor nu se ocupă?

★

Se constată că, în ciuda repetatelor semnale ale consumatorilor, ale presei, în sectorul **desfacerii legumelor și fructelor** se mențin, aproape în întreaga țară, serioase lipsuri organizatorice, care stînjenesc aprovizionarea. Mai multă inițiativă, mai multă operativitate și promptitudine și, fără îndoială, se vor găsi mai multe legume în piețe.

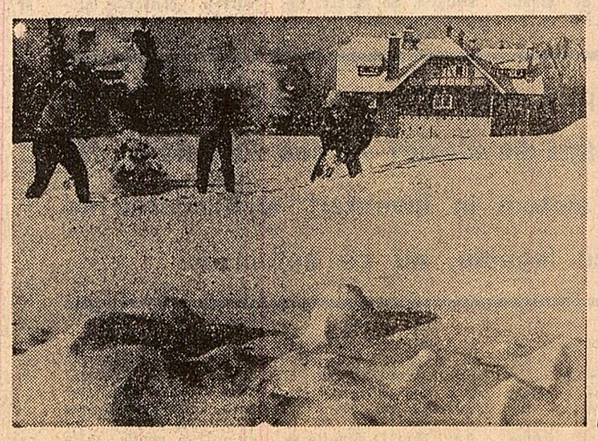

La „Cabana schiorilor" din Predeal

Foto: **S. Cristian**

10 ani de la moartea doctorului Petru Groza

UN EMINENT FIU AL POPORULUI ROMÂN

Se împlinesc zece ani de la moartea unui mare fiu al poporului român, eminent om de stat, doctorul Petru Groza. Personalitate marcantă a vieții politice românești, figură proeminentă de democrat, Petru Groza, animat de un profund și dîrz patriotism, și-a împletit propriul destin cu destinele țării în momentele istorice hotărîtoare ale luptei pentru eliberare națională și socială duse de poporul român sub conducerea partidului comunist, aducînd o contribuție de seamă la instaurarea și consolidarea regimului democrat-popular, la construirea noii orînduiri sociale.

Născut la 7 decembrie 1884 în comuna Băcia, situată în vecinătatea Devei, Petru Groza și-a petrecut copilăria pe meleagurile hunedorene. După terminarea liceului, a continuat să studieze la Budapesta, Berlin și Leipzig, obținînd doctoratul în științe juridice.

Încă din anii studenției s-a manifestat activ pe tărîm politic alături de alți intelectuali transilvăneni pentru eliberarea Transilvaniei de sub dominația imperiului austro-ungar, împotriva asupririi naționale, pentru egalitatea în drepturi între oamenii muncii fără deosebire de naționalitate și înfăptuirea idealului desăvîrșirii unității statului român.

Animat de idealuri patriotice, democratice, Petru Groza s-a lansat cu însufletire în viața politică a României de după primul război mondial, fiind ales de mai multe ori deputat și ocupînd în mai multe rînduri funcții de stat.

Din chiar această perioadă începe să se contureze cu pregnanță trăsături hotărîtoare pentru evoluția gîndirii și activității sale politice. Contactul cu partidele burghezo-moșierești, caracterul antipopular al politicii lor, nepăsarea față de interesele poporului ce domina scena vieții politice a vremii îi stîrnesc doctorului Petru Groza o reacție de vie dezaprobare, care îl determină să se retragă, protestatar, din funcțiile politice pe care le ocupa. **„Prin distanța pe care am luat-o voit** — scria el mai tîrziu — **am cîștigat obiectivitatea și perspectiva necesare pentru a judeca clar, stabilind adevărul că aceste realități izvorăsc din ciocnirea dintre exploatații tot mai mulți și beneficiarii tot mai puțini ai sistemului economic dominant".**

Om politic clarvăzător, hotărît să găsească **„o nouă orientare care să corespundă intereselor reale ale poporului român"**, Petru Groza reintră în viața politică, trecînd cu hotărîre de partea maselor obidite; el se alătură din toată inima forțelor sociale înaintate în perioada convulsiilor sociale care au culminat cu puternicele lupte muncitorești din 1929—1933.

În ianuarie 1933, pe locurile unde se ridicaseră la luptă pentru dreptate socială și națională Horia, Cloșca, Crișan, iar mai tîrziu Avram Iancu, în Țara Zarandului, a luat naștere sub conducerea sa Frontul plugarilor, organizație politică democratică a maselor țărănești, care avea să joace un rol important în realizarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Candidînd din partea Frontului Plugarilor în alegerile parlamentare din decembrie 1933, a fost ales senator, calitate pe care a folosit-o în sprijinul apărării intereselor celor mulți.

În viitoarea luptei politice din acei ani, cînd la orizont începeau să se ridice nori întunecați, diferite organizații democratice, grupări progresiste, oameni politici care se situau pe poziții patriotice, — înțelegînd pericolele grave, pe care le aducea ascensiunea fascismului, susținut de Germania hitleristă și aliații ei pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a țării — vin în întîmpinarea eforturilor partidului comunist îndreptate spre făurirea unui front comun de luptă antifascistă. În cadrul acestui proces, caracteristic vieții politice a societății românești din acea perioadă, conștiința patriotică a doctorului Petru Groza, spiritul său democratic îl conduc în mod logic spre apropierea de partidul comunist — în care vede forța politică hotărîtă să apere cu cea mai mare consecvență și hotărîre interesele naționale fundamentale ale poporului român, exponentul celei mai înaintate clase a societății, — clasa muncitoare. În acord cu linia politică și chemările P.C.R. de unire a forțelor democratice din România, el militează activ pentru înfăptuirea Frontului popular, împotriva primejdiei fasciste și a înfeudării țării Germaniei hitleriste, pentru apărarea independenței și suveranității naționale. **„Noi** — spunea dr. P. Groza — **am înțeles că fascismul este dușmanul maselor populare, al omului și al culturii, că noi, pentru a merita numele de oameni, trebuie să ne ridicăm împotriva lui ca un singur om și să-l zdrobim! Fără așteptare, fără îndoială!"** Pe această linie, el a călăuzit Frontul plugarilor să încheie, în decembrie 1935, un acord de luptă împotriva fascismului cu organizațiile democratice conduse de partidul comunist — Blocul democratic și Madoszul (Uniunea Oamenilor Muncii Maghiari din România) — și cu Partidul socialist (Popovici). Acest acord, primul sîmbure al Frontului popular antifascist din România, a fost încheiat în mod simbolic sub gorunul lui Horia și la mormîntul lui Avram Iancu de la Țebea.

Pe baza acestui acord, dr. Petru Groza și-a adus contribuția la victoria obținută de forțele democratice din județul Hunedoara în alegerile parlamentare parțiale din februarie 1936, cînd atît candidatul fascist cît și cel guvernamental au suferit o severă înfrîngere. Ca o recunoaștere a activității sale democratice, dr. Petru Groza a fost ales vicepreședinte al Comitetului național român al Reuniunii Universale pentru Pace, înființat pe baza hotărîrilor Congresului mondial pentru pace ținut la Bruxelles în septembrie 1936.

În anii celui de-al doilea război mondial, cînd clasa muncitoare, țărănimea, cercuri largi ale intelectualității, diferiți oameni politici se ridicau împotriva dictaturii fasciste, aservirii României de către Germania hitleristă și a războiului antisovietic, dr. Petru Groza se pronunță cu hotărîre și participă activ la lupta forțelor patriotice în frunte cu P.C.R., în vederea răsturnării regimului antonescian, scoaterii țării din război și alăturării ei la coaliția antihitleristă. Pentru activitatea sa, el este întemnițat și internat în lagăr de regimul antonescian — fără ca aceste represiuni să-l poată abate de la calea luptei patriotice. Cînd în vara anului 1943, din inițiativa partidului comunist, s-au pus bazele Frontului Patriotic Antihitlerist, dr. Petru Groza, în fruntea Frontului plugarilor, avea să se numere printre primii aderenți.

Adîncа dragoste de patrie și popor, înaltele însușiri de om de stat ale dr. Petru Groza și-au găsit cîmp larg de afirmare după victoria insurecției armate din august 1944, care a deschis larg poporului român calea spre realizarea aspirațiilor sale de libertate, democrație și progres social.

În desfășurarea procesului revoluționar a avut o deosebită importanță faptul că doctorul Petru Groza, conducător al Frontului plugarilor, s-a situat ferm pe poziția făuririi și întăririi alianței de luptă muncitorești-țărănești, a înțelegerii necesității istorice că rolul conducător în această alianță revine clasei muncitoare și partidului ei. **„Cele două mari tabere ale poporului** — spusese el — **trebuie să se înfrățească, să-și dea mîna cu sinceritate și să pășească la făurirea destinului viitor al României".** În uriașele bătălii sociale ale maselor populare, unite în cadrul Frontului Național Democrat, făurirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea a avut o însemnătate decisivă pentru înfăptuirea reformei agrare, peste capul reacțiunii, pentru instaurarea puterii populare, pentru refacerea economică a țării. După cum este știut, valul luptei revoluționare a înlăturat guvernele cu majoritate reacționară, impunînd la 6 martie 1945 instaurarea primului guvern democratic din istoria țării, în care clasa muncitoare condusă de Partidul Comunist Român avea rolul precumpănitor. În fruntea acestui guvern, în calitate de președinte, s-a aflat dr. Petru Groza. El a avut un important rol în aducerea la îndeplinire a hotărîrilor partidului privind înlăturarea monarhiei și instaurarea Republicii.

Ca președinte al guvernului, timp de 7 ani, iar din 1952 și pînă la moartea sa ca președinte al Marii Adunări Naționale, dr. Petru Groza, în strînsă și permanentă legătură cu conducerea superioară a P.C.R., a militat neobosit pentru consolidarea puterii populare, pentru realizarea politicii partidului de construire a socialismului, cu convingerea fermă că aceasta va duce la redeșteptarea națională și înfăptuirea celor mai înalte idealuri de propășire a României.

Dragostea fierbinte de patrie, strînsele legături cu poporul, cu partidul clasei muncitoare i-au dat lui Petru Groza putința să vadă limpede că numai prin trecerea la construirea societății socialiste, poporul român poate asigura înflorirea patriei, își poate făuri un viitor luminos. **„Gloria trecutului** — spunea el — **nu ne scutește de lupta prezentului pentru un viitor și mai glorios; un viitor de emancipare, de puritate și înflorire, de dreptate și fericire socială".**

Patriot consecvent și spirit luminat, om care a cunoscut el însuși asuprirea națională, dr. Petru Groza a susținut cu hotărîre linia marxist-leninistă a partidului în problema națională, a militat neabătut pentru cimentarea frăției poporului român cu naționalitățile conlocuitoare, pentru unitatea politică a tuturor oamenilor muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — în jurul partidului. **„Să facem** — spunea el — **o Românie în care toți cetățenii acestei țări, fără deosebire de naționalitate sau religie, să se simtă la ei acasă".**

Adversar neîmpăcat al planurilor imperialiste de înrobire a popoarelor, de amestec în treburile interne ale altor țări, de atițare a unor noi isterii războinice, dr. Petru Groza a adus contribuții deosebite la înfăptuirea politicii externe a României, militînd neobosit pentru întărirea prieteniei și colaborării frățești dintre țara noastră și celelalte țări socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările, pentru salvgardarea păcii în lume. El și-a consacrat întreaga capacitate de muncă și priceperea afirmării României ca o forță activă pe plan internațional, ridicării prestigiului țării noastre pe trepte tot mai înalte.

Intelectual cu o vastă cultură, dr. Petru Groza a desfășurat atît înainte cît și după 23 August 1944 o bogată activitate literară și publicistică în slujba ideilor umanismului, democrației, păcii și prieteniei între popoare, ale progresului social și socialismului. Purtînd un viu interes problemelor revoluției noastre culturale, el a contribuit activ la succesul eforturilor întreprinse de partid și guvern pentru avîntul literaturii, artei, științei și culturii puse în slujba poporului și a construcției noii societăți socialiste.

Dr. Petru Groza nu a fost membru al Partidului Comunist Român, dar în el clasa muncitoare, partidul ei de avangardă au avut un devotat și hotărît tovarăș de luptă. Amintirea figurii luminoase a doctorului Petru Groza — fiu credincios al poporului, căruia și-a dăruit întreaga viață, va fi întotdeauna vie în inima și conștiința clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, în inima și conștiința tuturor făuritorilor de ieri, de azi și de mîine ai României socialiste.

„Partidul Comunist Român, ridicînd steagul luptei de eliberare de sub exploatare, a știut să adune sub steagul lui, alături de mișcarea muncitorească, toate mișcările țărănești care au urmat sîngerosului an 1907... Avem mereu, noi, cei mai vîrstnici, imaginea vie a întregii epopei a luptei conduse de partidul clasei muncitoare pentru dreptate socială și o viață mai bună".

„Plugari, văd în dv. veacuri întregi de trudă și de suferință, văd dragostea, dîrzenia și hărnicia cu care ați străbătut vremuri întunecate, deasupra cărora se ridică imaginea lui Doja, chipul vijelios al lui Horia, figura vitează a lui Tudor, și, alături de ei, întreg cortegiul acelor dîrjiți și neînduplecați plugari, cu suflet de cremene, care au scăpărat cele dintîi scîntei ale libertății țărănilor.

Dv. și muncitorii din uzine reprezentați, în cea mai nobilă expresie, justificarea existenței omenești pe pămînt, prin muncă, prin statornicia și prin crezurile voastre, drepte și cinstite.

...În mijlocul acestora, intelectualii trebuie să-și găsească așezarea corespunzătoare ideii de muncă și excluderii praznicelor parazitare.

Nu găsesc formulă mai dreaptă, mai morală, mai corespunzătoare țării noastre, decît această întrare a maselor populare în stăpînirea țării pe poarta larg deschisă a istoriei contemporane".

„Statul nostru democrat-popular, în care puterea aparține celor ce muncesc de la oraș și sate, a descătușat toate forțele creatoare, energia nesecată a poporului muncitor, dînd astfel viață marilor realizări de care pe drept cuvînt putem fi mîndri.

Luptînd și muncind cu entuziasmul clocotitor pe care îl dau conștiința libertății, conștiința că sînt stăpîni pe roadele muncii lor, oamenii muncii transformă zi de zi fața țării, care devine tot mai bogată, mai frumoasă".

„Reformele de structură înfăptuite în ultimii ani în țara noastră — și care au prefăcut România veche într-o republică a democrației populare și un important factor de pace în acest colț al Europei — se datorează tocmai faptului că stindardul revoluționarilor democrați de acum o sută de ani a fost preluat de clasa muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare și intelectualitatea progresistă.

Această alianță devine pe fiecare zi tot mai strînsă, tot mai puternică, spre binele poporului nostru, spre strălucirea patriei noastre.

Mergînd mai departe, poporul român și naționalitățile conlocuitoare, avînd în frunte muncitorimea, dezvoltă democrația țării noastre, democrația populară a Republicii Populare Române, lărgind și netezind calea spre o mai dreaptă orînduială, spre socialism".

„Poporul român nu va permite celor ce vor să transforme victoria antifascistă într-o victorie imperialistă să aducă atingere independenței noastre economice și politice sau suveranității noastre naționale.

Lupta unită a muncitorimii, în alianță cu țărănimea muncitoare, a dezlănțuit în țară dragostea de libertate și muncă pentru reconstrucția economică în folosul propriu al poporului muncitor. Nimeni și nimic în lume nu mai poate întoarce înapoi filele istoriei".

(Din articole și cuvîntări)

pagina economică

ACȚIONEAZĂ INSTITUTUL DE CERCETARE CA PIVOT AL MODERNIZĂRII CONCEPȚIEI TEHNICE?

● Stimularea gîndirii originale și balastul practicismului îngust ● Un raport just între „imediat" și „perspectivă" ● Noul găsește receptivitatea necesară?

Interesele economiei naționale cer constructorilor de utilaj chimic și pentru rafinării să satisfacă ireproșabil și la termen cererile interne, să valorifice din plin conjuncturа favorabilă existentă în acest domeniu pe piața internațională. Aceasta presupune eforturi deosebite, mai cu seamă în activitatea de concepție. Tocmai de aceea, în urmă cu mai bine de un an, în cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a fost creat Institutul de cercetări și proiectări în construcția de utilaje chimice și pentru rafinării (I.C.P.U.C.R.).

— Sînt informat — ne spunea recent ing. **Jean Beiu**, directorul general al uzinelor „Grivița Roșie" din Capitală — că **acest institut desfășoară o activitate tot mai amplă și mai intensă.** Constat, însă, **că nu și de eficiență maximă.** Să explic. Uzina noastră nu beneficiază din plin, cum era de așteptat, de roadele existenței acestui institut. In ciuda titulaturii sale, **cercetare propriu-zisă nu face**, așa că diferitele probleme mai delicate de sudură, de pildă, le-am rezolvat fie singuri, fie cu ajutor din alte părți. **Mult așteptata concepție unitară în proiectare pe ramură nu și-a dovedit încă suficient rezultatele**: uzinele continuă să trateze și să rezolve în mod diferit aceleași chestiuni, iar o serie de subansamble netipizate se execută de către diversele uzine ca și cum n-ar trebui să alcătuiască, împreună, aceeași instalație. Și, în acest timp, noul institut elaborează, ca-n primele sale luni de existență, mai ales proiecte de execuție. Nu zic că acestea nu-s utile. Mă-ntreb însă: **este oare rațional ca, în loc ca un asemenea institut să creeze premisele ridicării întregii concepții tehnice din acest domeniu pe o treaptă superioară, el să se ocupe, în principal, de întocmirea unor proiecte de execuție?**

Cele de mai sus ne-au sugerat să analizăm în ce măsură și-a orientat colectivul I.C.P.U.C.R. eforturile către principala sa sarcină: asigurarea dezvoltării în ritm susținut a producției de utilaje și instalații complexe pentru industria chimică și rafinării, prin promovarea unei concepții originale, bazate pe cercetări proprii.

Cînd a început investigațiile în cablul, irectorului tehnic al institutului ne-a **Constantin Lătescu**, care — De:

M.I.C.M. ind, direcția generală din (D.G.U.C.R. le care aparținem ral de insta devenit furnizor genetreprinderilei complete pentru înpentru rafinăr dustriei chimice și s-a urmărit re vident, prin aceasta **importurilor c rea substanțială a** lor cu importul lexe și înlocuirea pletare, **dezvoltarea** părți de com**prii de instalații producției prostimularea concepției** ice complete, cest domeniu. Asemen **ginale** în ase pot însă nici execut instalații nu dintr-odată, fără o oa ci proiecta rientă prealabilă față de care expe**siderat că elaborînd pen am con**documentațiile de execuți **început utilaje, colectivul nostru să unor**nizează, se pregătește pentr **ogeralimentații tehnice de instalații.** Deci, fel, am și elaborat astfel de lucri. N-am transformat deci proiectele execuție într-un scop în sine, ci le-a considerat ca o școală.

— Dar problemele tipizării?

— Ar fi greșit să se creadă că am neglijat problemele atît de actuale ale tipizării. Între altele, pînă acum a fost elaborat proiectul unei serii tipizate de 5 capete de acționare, precum și numeroase norme. Că uzinele au pretenții mai mari — e adevărat. În viitor le vom pune însă la dispoziție tot mai multe norme de tipizare.

Ne preocupă și ne vor preocupa tot mai mult problemele de perspectivă ale acestei ramuri de mare viitor a construcției de mașini. Una dintre dovezi: dîndu-ne seama că necunoscînd cu exactitate realizările „la zi" pe plan mondial în acest domeniu nu poate fi vorba de competitivitate, am început să ne documentăm, să acumulăm date, să studiem ce se cere, ce se oferă și ce se livrează în acest domeniu în lume, ce tehnologii se preconizează de la caz la caz și care sînt capacitățile optime de producție pentru diferitele procese de fabricație. Pe baza acestor elemente vom ști precis ce putem oferi beneficiarilor interni și externi, vom putea întocmi oferte în mod operativ, așa cum o cer relațiile economice moderne.

— Considerați, ca să ne exprimăm așa, că institutul a atins „parametrii proiectați", că își aduce din plin contribuția la realizarea de noi utilaje chimice și pentru rafinării?

— „Parametrii" prevăzuți pentru anul 1967 au fost atinși: am dat o producție direct proporțională cu forța de muncă de care dispunem. La întreaga capacitate vom lucra însă cu adevărat abia peste cîțiva ani, cînd vom dispune de întregul colectiv de cercetare — proiectare prevăzut.

În legătură cu activitatea de cercetare, ne-am adresat directorului adjunct științific al institutului, ing. **Alexandru Ion Muscan**:

— Este adevărat că institutul dv. se limitează exclusiv la proiectare și n-a început încă să desfășoare o activitate de cercetare științifică?

— Lucrurile stau în felul următor: la înființarea institutului ni s-a dat sarcina să stabilim, înainte de toate, ce anume va trebui să cercetăm și **cu ce mijloace**, adică de ce bază materială de cercetare, de ce aparataj științific are nevoie institutul. Ceea ce am și făcut, aproape în întregime, elaborînd circa 10 studii cu caracter documentar și precizînd, în temeiul lor, toate elementele necesare creării unei baze experimentale proprii de cercetare. Am terminat, recent, cîteva studii privind oportunitatea proiectării și fabricării unor instalații complete, respectiv a efectuării cercetărilor prealabile necesare în acest scop.

Rolul institutelor de cercetare: rezolvarea problemelor majore legate de progresul tehnic în economie, de creșterea potențialului nostru material, de satisfacerea cerințelor mersului înainte al României pe calea socialismului.

(Din Raportul tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Conferința Națională a P.C.R.)

In paralel cu această pre-cercetare indispensabilă propriei noastre activități științifice viitoare, **ne-am ocupat și de coordonarea și supravegherea unor ample cercetări de interes imediat pentru producție**, întreprinse de uzinele M.I.C.M. în colaborare cu Institutul politehnic-București, Institutul de fizică atomică al Academiei și institutele departamentale INCERC și I.C.T.C.M. De asemenea, **am participat efectiv la soluționarea unor probleme deosebite ridicate de uzinele constructoare.**

Am adresat mai multor specialiști întrebarea: **cum poate contribui institutul încă de pe acum, într-o măsură sporită, la dezvoltarea și perfecționarea producției de utilaje și instalații chimice și pentru rafinării?**

— După părerea mea — ne-a spus inginerul consilier **Victor Schorr** — ca să transpunem la scară industrială, în condiții economice avantajoase, diferite procese tehnologice puse la punct doar în laborator, să eliminăm actualele supradimensionări ale utilajelor, să asigurăm amortizarea cheltuielilor legate de importuri inclusiv prin valorificarea ideilor constructive noi materializate în diferitele aparaturi procurate de peste hotare, **trebuie să începem neîntîrziat studierea amănunțită a utilajelor în funcțiune, să stabilim regimurile lor de încărcare optime, să furnizăm proiectanților, prin măsurători, cît mai multe elemente concrete de calcul.** De asemenea, să stabilim cu sprijinul uzinelor interesate — în standuri de probă, pe modele — **încărcarea maximă admisibilă a cît mai multor utilaje.**

Iată și părerea inginerului **Horia Caban**, șef de atelier:

— Cred că **actualul sistem de relații dintre noi, constructori și beneficiar, ar trebui să se îmbunătățească în așa fel încît, în cel mai scurt timp, în proiectare forțele să nu se mai concentreze integral, ca pînă acum, pe ceea ce interesează imediat uzinele, ci, în bună măsură, pe problemele de perspectivă ale ramurii.** Un colectiv ar trebui să abordeze de pe acum problemele de care știm precis că se vor interesa uzinele peste doi-trei ani.

Pentru ca noi, proiectanții, să putem determina o mai rapidă evoluție a producției de utilaje și instalații chimice și pentru rafinării, este absolut necesar ca întreprinderile executante să manifeste mai mult interes față de **specializarea** și **cooperarea interuzinală**, să dovedească mai multă **receptivitate față de soluțiile constructive îndrăznețe**, să renunțe la invocarea a fel și fel de greutăți în sprijinul menținerii, ani de-a rîndul, a aceluiași nivel tehnic — uneori nu prea ridicat — de execuție. Cred că măsurile preconizate de Conferința Națională a partidului pentru perfecționarea organizării și conducerii industriei, a cercetării științifice vor contribui la înlăturarea actualelor deficiențe, la întărirea colaborării între cercetare și producție.

Multă forță de lucru se risipește proiectînd de mai multe ori, în mod diferit pentru fiecare uzină, același lucru. Aș vrea să arăt că **ne este foarte greu să elaborăm norme de tipizare, cînd știm că pentru executarea acelorași produse** uzinele spun că ne vor „asalta" cu cereri de derogări. Desigur, este o problemă care merită a fi studiată cu toată atenția de către D.G.U.C.R.

— Am acordat din capul locului o deosebită atenție **specializării atelierelor de proiectare, a grupelor de proiectanți** — ne-a spus tov. **Florin Boneanu**, inginer-șef al institutului. Bineînțeles, asigurînd o anumită elasticitate impusă de imposibilitatea de a încărca atelierele exclusiv cu lucrări în specificul profilului lor. Specialiștii noștri cei mai buni sînt calați, în activitatea lor, pe tipuri de utilaje. Această orientare a dat rezultate bune și cred că e necesar să găsim noi posibilități de perfecționare și adîncire a specializării în munca de proiectare.

Inginerul consilier **Mircea Ispasiu**:

— După părerea mea, una dintre cele mai remarcabile realizări ale institutului este **elaborarea unor norme privind metodele de calcul în proiectarea utilajelor chimice și pentru rafinării**, sinteze a tot ce a apărut mai valoros pe plan mondial în acest domeniu și care constituie, ca atare, pentru toți proiectanții, instrumente practice de lucru deosebit de prețioase. Cred că **va trebui să amplificăm preocupările în acest sens, să-i înarmăm pe proiectanți cu noi asemenea mijloace de a-și mări precizia și productivitatea muncii.**

Inginerul consilier **Gheorghe Ionescu**:

— Pentru ca institutul nostru să fie pe zi ce trece mai util producției, **cred că este necesar ca grupele de tehnologi chimiști existente în diferite institute de proiectări ale industriei chimice să-și desfășoare activitatea aici, la noi.** Susțin, cu alte cuvinte, că, **în locul actualei dispersări a forțelor, concentrarea concepției (tehnologie chimică și proiectare de instalații) într-un singur institut va da rezultate mai bune.**

Am încheiat investigațiile, examinînd planul de activitate al Institutului pe 1968. Prin el se susține că tînărul colectiv al institutului știe cu precizie ce are de făcut. Rămîne ca uzinele constructoare de utilaje pentru industria chimică și rafinării să beneficieze în acest an cît mai mult de noile realizări pe care le așteaptă de la specialiștii institutului.

Ing. Adrian PRODAN

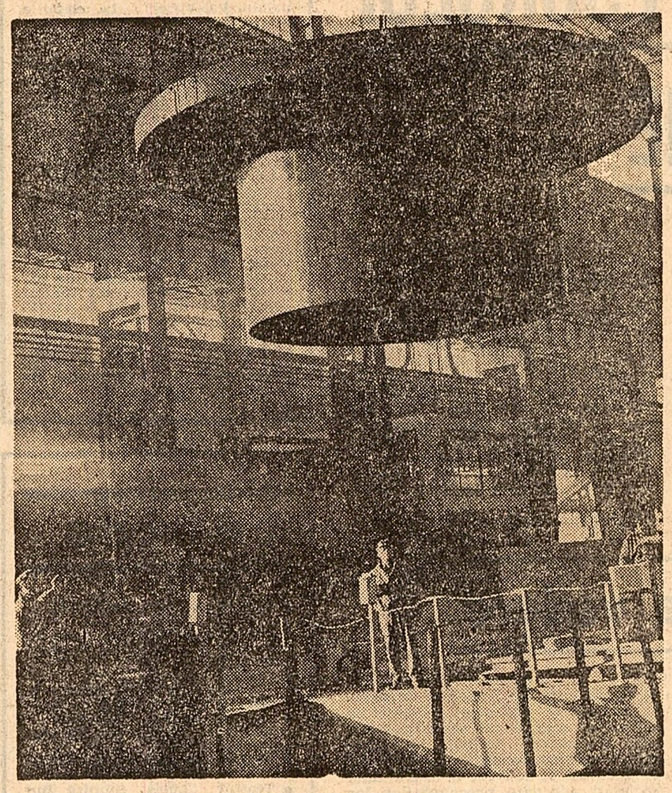

Uzina de mașini grele din București. Se pregătește turnarea unei noi piese pentru Porțile de Fier

Instructaj privind producerea semințelor de legume

Extinderea metodelor moderne și îmbunătățirea tehnologiei de producere a semințelor de legume constituie obiectul unui instructaj, organizat la Casa agronomului de Institutul de cercetări pentru legumicultură și floricultură. Cu acest prilej specialiști din stațiunile experimentale agricole, întreprinderile de stat și cooperativele agricole mari producătoare de semințe de legume își comunică experiența cunoștințele cu ultimele noutăți în ceea ce privește organizarea lucrărilor, aplicarea celor mai eficiente metode selective, producerea semințelor hibride de mare productivitate, recoltarea și păstrarea acestora. Subliniind rezultatele bune obținute de unele unități, participanții au dezbătut cauzele unor fenomene negative observate la unele culturi, propunînd măsuri eficiente pentru înlăturarea lor, astfel ca în acest an să se obțină semințe de o calitate cu mult mai bună.

(Agerpres)

PRODUCTIVITATEA „cheia" gestiunii economice proprii în S.M.T.

tribuna experienței înaintate

Aplicarea principiului gestiunii economice proprii în S.M.T. pune în fața colectivelor de conducere din aceste unități, a tuturor mecanizatorilor o serie de probleme prin a căror rezolvare să se ajungă la rentabilizarea unităților respective. În primul rînd trebuie să crească continuu productivitatea pe fiecare tractor și mașină agricolă, folosindu-se în producție un număr cît mai mare de zile pe an.

Experiența noastră ca și cea a altor stațiuni a dovedit că productivitatea muncii pe fiecare tractor și mașină agricolă poate crește mult. Dar aceasta este hotărîtă de extinderea gradului de mecanizare în toate sectoarele de producție, de mărirea sortimentului de lucrări executate mecanizat, de efectuarea unor servicii în alte sectoare de activitate. Noi am reușit să realizăm acest deziderat, și iată cum.

S.M.T. „23 August" deservește un număr de 7 cooperative agricole cu o suprafață totală de 15 123 ha. În acest scop dispune de 140 de tractoare și alte utilaje necesare mecanizării lucrărilor agricole. La actualul parc de mașini revine o încărcătură de 108 ha pe tractor fizic; am reușit să mecanizăm în întregime lucrările agricole din cultura mare, cu excepția recoltatului și transportului la porumb și finuri. Realizăm, anual, un volum de 97 000—99 000 ha arătură normală, din care 90 la sută în cooperativele agricole, iar diferența la diverși contractanți, obținînd în felul acesta 6,5 ha arătură normală pe hectarul fizic. De fiecare tractor, am obținut o productivitate a muncii de 724 ha arături normale, în timp de 189 zile lucrătoare pe tractor în medie anual. Ce se întîmplă însă? Dacă eșalonăm zilele lucrătoare pe luni, observăm că doar în două luni (iulie și august) se lucrează cu toată forța unității, iar în rest nici măcar cu 50 la sută din parc. Desigur, acest fapt ne preocupă îndeaproape. Întrebarea pe care ne-o punem este următoarea: în ce măsură putem să realizăm un indice cît mai mare de folosire a tractoarelor și mașinilor agricole, ce rezerve încă mai există în acest sens?

Analizînd posibilitățile de mărire a numărului de zile în exploatarea tractoarelor, se observă că, în lunile septembrie, octombrie și noiembrie, acesta poate să crească la nivelul celui de vară. Dar cu condiția ca unitățile să fie dotate cu un număr corespunzător de mașini agricole pentru o gamă mare de lucrări. Să luăm, de exemplu, cîteva din lucrările la care se poate introduce mecanizarea, dar la a căror aplicare există o inerție, o tergiversare nejustificată. Pentru recoltatul porumbului, s-a construit combina C.T. 2 R din care noi am primit 12 bucăți. Inconvenientele au fost sesizate încă de la sosirea lor. În primul rînd, le lipsesc dispozitivele de depănușare. Au nevoie de cîte 4—5 remorci, pe care noi nu le avem în număr suficient. Cooperativele agricole refuză folosirea combinelor, tocmai pentru faptul că tractoarele destinate transporturilor, care costă zilnic cîteva sute de lei, nu pot fi folosite la întreaga lor capacitate. În prezent, această lucrare se face manual, din care cauză se pierde foarte mult timp, prelungindu-se nejustificat recoltatul și eliberatul terenului. Tot din lipsă de mașini potrivite, în luna iunie nu se poate efectua mecanizarea recoltării, balotării și transportului finurilor. Mecanizarea în întregime a recoltării finului ar duce la creșterea productivității muncii și în luna iunie, făcînd să crească numărul de zile lucrătoare în medie pe tractor. Este necesar să se mărească gama de lucrări în legumicultură, unde nu executăm decît arături și pregătirea terenului. Pentru 1968 am prevăzut, în planul de dotare, tractoare și mașini agricole necesare mecanizării în legumicultură, pomicultură și viticultură. Se cere însă ca industria să dovedească mai mult interes pentru crearea unor mașini noi, specializate, cu posibilitatea executării unor lucrări mecanizate diverse.

În atenția industriei constructoare de mașini agricole, ca, în perioada cooperativele agricole este activată, contractanții și unele stațiuni de mașini, pentru recoltatul porumbului, folosesc arături de transport navetă, Centrul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii Constanța, Baza de încercări artificiale de recoltat Mangalia, Întreprinderea de construcții-montaj Constanța. Prin aceste măsuri s-a realizat peste 50 la sută din planul de producție. Dar și aceste posibilități stau în unitate.

Stațiunea dispune de o puternică bază tehnico-materială. Dar au existat și unele deficiențe în ce privește dotarea cu anumite mașini. De la Consiliul Superior — Direcția generală S.M.T. — ne-au fost repartizate, în anii trecuți, pluguri reversibile, pe care nu le-am folosit niciodată, deoarece nu avem terenuri în pantă, com[illegible] de silozuri, s[illegible] reale și ch[illegible] care ne-au [illegible] prea mare [illegible] noastre. D[illegible] unitatea n[illegible] ponibil inv[illegible] peste 1 mi[illegible] bui ca, în [illegible] tați cu uti[illegible] absolut ne[illegible] trebui pri[illegible] dotare, nu[illegible] strictă a [illegible] conducere[illegible] raport cu [illegible] producției. [illegible] **toarte păg[illegible] de a se tr[illegible] ca înainte [illegible] conducerea cu[illegible] derea cu[illegible] lor noi, c[illegible] la dispoziț[illegible] dustria c[illegible] mașini, an[illegible] ocazia să [illegible] cu caracteristicile tehnice și de producție pe care să le avem la dispoziție cu ocazia întocmirii planului de dotare pe anii următori.** Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii să creeze noi mașini de recoltat leguminoase pentru boabe (mazare și măzăriche) care în prezent se recoltează manual și se treieră numai cu combina.

Am vrea să ridicăm și o problemă ce trebuie profund studiată. Numărul tractoarelor, deocamdată, este suficient și orice creștere a numărului lor ar duce la reducerea timpului de folosire, la scăderea productivității pe tractor și la plata unor amortismente nejustificate. Este însă necesar să se mărească numărul de mașini agricole și diversitatea acestora pentru a spori gradul de mecanizare, care va duce la folosirea corespunzătoare a tractoarelor existente.

Nicolae PETRESCU
director
Constantin POPESCU
inginer șef
S.M.T. „23 August", regiunea Dobrogea

ÎN 1968 COSTURI MAI MICI

(Urmare din pag. I)

ric, a depășit cu 1,38 lei prevederile planului. Iar propunerile pe anul 1968 reiau ca bază de pornire tocmai această depășire. La sacoul „Remus", „vatir Oltenia" și încă la alte sortimente s-au prevăzut — cu o perseverență demnă de o cauză mai bună — la materii prime, salarii sau cheltuieli indirecte, costuri superioare celor planificate în anul trecut sau realizate acum 2 ani.

— Cauzele depășirii consumului specific de materii prime în anul trecut la unele țesături, a încercat o scuză șeful serviciului, trebuie căutate, în primul rînd, **în depășirea substanțială a volumului de deșeuri planificate**, dar și în utilizarea unor materii prime inferioare calitativ, consecință a unei recepții „înțelegătoare".

Dacă ar fi numai atît! Neajunsurile amintite s-au conjugat cu lipsa asistenței tehnice permanente și calificate, cu un volum important de cupoane și „căzături" la export. Ca urmare, s-a consemnat o diminuare a beneficiului planificat cu peste 600 000 lei.

— Adevărul este, ne spunea tov. STOICA DORE, secretarul comitetului de partid din întreprindere, că toate „păcatele" se datoresc **definitivării cu întîrziere a planului de producție.** În anul trecut știam ce trebuie să producem în fiecare trimestru numai în ultima lună a acestei perioade de plan. De aici, neritmicitate, muncă în asalt, depășiri de consumuri, cupoane. Noi avem certitudinea că, repartizîndu-ni-se cu exactitate sarcinile de plan în timp util, rezultatele, în calitatea lor, ar putea căpăta calificativul maxim.

Fără îndoială, doleanțele prezentate au însemnătatea lor. Ele vor fi satisfăcute. Pentru că, așa cum ne asigura tov. ing. ION TOPOLEANU, director tehnic în Ministerul Industriei Ușoare, **„în anul care a început una din caracteristicile planului de producție va fi tocmai gradul accentuat de stabilitate.** Dovada? La „Intex"-Păulești, planul pe întreg trimestrul I 1968 a fost definitivat și comunicat cu multe zile înainte de sfîrșitul vechiului an". Rămîne ca, trecîndu-se la o reexaminare integrală a tuturor elementelor prețului de cost pe fiecare sortiment, **să fie eliminate în totalitate supraevaluările,** să se scoată la iveală rezervele ascunse, operîndu-se o majorare corespunzătoare a beneficiilor planificate.

— Cunoașterea cu întîrziere a ceea ce avem de executat într-un trimestru sau altul împietează covîrșitor asupra stabilirii unor costuri reale cît și respectarea celor planificate, ne-a mărturisit și tov. NICOLAE SZABO, contabil șef al uzinei „1 Mai" din Ploiești. Condițiile de livrare a instalației de foraj tip 4 DH—315, bunăoară, ne-au parvenit anul trecut în luna iunie, deși prima instalație de acest tip trebuia exportată în iulie și a doua în august și cînd ciclul de fabricație al lor măsoară... 120 de zile. Urmarea acestui mod de lucru? În 1967 și în 1968 planul prețului de cost a fost întocmit cu aproximație și nu — așa cum ar fi fost normal — fundamentat pe certitudini.

Dar, toate depășirile realizate în anul 1967 la costurile planificate își au izvorul în aceste întîrzieri la nominalizarea producției? Nu se poate afirma că în această mare uzină ploieșteană problema economisirii materiilor prime și a materialelor, a forței de muncă sau a folosirii eficiente a utilajelor ar fi fost neglijată. Însă, vigoarea acțiunii de reducere a costurilor de fabricație are clipe — și nu rare — de intensitate redusă. Să individualizăm un asemenea moment de „relaxare". Din cele 6 tipuri de instalații de foraj ce se vor executa în anul acesta, la trei cheltuielile cu manopera se prevăd a fi superioare celor realizate în anul trecut.

— Comparația nu e suficient de concludentă, observa tov. TEODOR RUSESCU, adjunctul șefului serviciului plan. Aceasta pentru că de la o perioadă la alta instalațiile suferă îmbunătățiri, modificări.

— În detrimentul costurilor de fabricație? La această întrebare nu am primit răspuns. Așa că alegem un produs care a rămas neschimbat ca concepție atît în anul 1967 cît și în anul acesta: remorca de 5 tone. Deși cheltuielile cu materiile prime și materialele realizate în anul 1966 și în 1967 sînt aproape egale, în 1968 la acest element al prețului de cost s-a propus o creștere de peste 800 lei la fiecare remorcă, în condițiile în care realizările trimestrului III 1967 prezintă o depășire cu 6,31 la sută la metal și 3,93 la sută la laminate față de prevederile normelor de consum.

— Normele stabilite sînt mult prea scăzute față de consumul efectiv ni se plîngea tov. GHEORGHE OBĂDESCU, responsabil cu normele de consum pe uzină. Așa că în 1968 norma a fost mărită (se citește „umflată" — n.a.) cu 2 la sută la metal și 0,3 la sută la laminate.

De la 2 la 6,31 la sută e totuși o distanță. Cum înțelege conducerea uzinei să o „pulverizeze" în anul 1968? Exemplificăm cu agregatul de cimentare AC—400. Propunerile pentru acest an la materii prime și materiale adaugă un consum suplimentar de 1405 lei la fiecare agregat, comparativ cu rezultatele anului trecut, iar la salarii cu 2545 lei. Remarcăm că, la acest produs, la sfîrșitul trimestrului III al anului trecut norma de consum de metal a fost depășită cu 1,39 la sută datorită „folosirii de material tubular supradimensionat și rebuturilor ce au marcat un volum ridicat la piese turnate" — după cum se justifică în darea de seamă trimestrială.

Consecințele acestui „joc" al normelor de consum sînt evidente: depășirea lor în trei trimestre din anul trecut cu 405,7 tone la metal și 17 tone la laminate. Mai curios este faptul că **o pondere importantă între aceste consumuri suplimentare o dețin depășirile „normelor uzinale".** Doar la laminate, și numai la aceste norme uzinale, după trei trimestre ale anului 1967, s-a înregistrat o depășire a consumurilor cu 125,4 tone. Desigur, justificările nu lipsesc. Ele nu pot acoperi însă **insuficienta preocupare în economisirea pe toate căile și mijloacele a materiilor prime și materialelor** și, în special, a metalului și laminatelor.

— Aceste chestiuni vor face obiectul unor analize amănunțite și pline de exigență, a căror concretizare va fi stabilirea unor măsuri cu eficiență ridicată. Și nu numai stabilirea, cît aplicarea lor riguroasă. E o sarcină în contul unui viitor foarte apropiat și anume, imediat după definitivarea cifrelor de plan, deci și a celor privind prețul de cost pe anul acesta, ne asigură șeful contabil.

Nu trebuie uitat un „amănunt". Planuri de măsuri s-au mai întocmit. Iată, nu mai departe decît anul trecut. În 1967, planul de măsuri tehnico-organizatorice — măsuri, care într-un fel sau altul, se reflectă în reducerea prețului de cost — a cuprins un număr de 271 poziții ce trebuiau să aibă o eficiență economică de 8 044 000 lei. Aplicarea necorespunzătoare sau chiar anularea unor măsuri a redus mult „optimismul" inițial. Și rezultatele. După 11 luni prinseseră viață 252 din măsurile preconizate, dar economiile măsurau numai 3 880 000 lei.

Am abordat doar cîteva aspecte ale problemei reducerii continue și simțitoare a costurilor de fabricație. Se impun, ca urmare, **măsuri energice, de extirpare hotărîtă a tuturor cheltuielilor în plus, pe fiecare element al prețului de cost.** Eficiența economică ridicată e „proba de foc" ce trebuie trecută (cu succes!) de fiecare întreprindere, de fiecare colectiv. Mai ales în 1968!

ORIZONTURILE NOI ALE PROFESORULUI DE ISTORIE

puncte de vedere

Venind în sprijinul activității specifice învățămîntului de cultură generală, societățile științifice stimulează activitatea de cercetare și documentare a profesorilor — esențială pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ din școli. Pe aceste coordonate se înscriu și manifestările organizate de **Societatea de științe istorice și filologice.**

Ținînd seama de faptul că munca științifică desfășurată paralel cu activitatea la catedră constituie principalul mijloc al perfecționării pregătirii de specialitate și pedagogice, societatea noastră urmărește ca tematica sesiunilor științifice și de comunicări să cuprindă atît subiecte de istorie, cît și probleme legate de metodica predării. Discuțiile purtate cu acest prilej creează un climat prielnic schimbului de informare și documentare științifică între profesorii de istorie. Inepuizabilele valori ale moștenirii noastre istorice au solicitat în ultimul timp tot mai mult interesul cercetătorilor în alcătuirea unor comunicări, cum au fost cele referitoare la activitatea prodigioasă a lui Mihail Kogălniceanu, procesul de constituire a statului național român sau participarea cadrelor didactice la primul război mondial. Prin organizarea de sesiuni metodico-științifice societatea ne oferă posibilitatea depășirii stadiului observațiilor individual-locale, stimulîndu-ne participarea în mod organizat la activitatea de cercetare științifică. Un exemplu în această privință îl constituie sesiunea metodico-științifică, pe țară, organizată la Constanța în aprilie 1967 pe tema : documentarea metodică și de specialitate și valorificarea ei în practica de la catedră și în lucrările personale ale profesorilor.

Fără îndoială că documentarea și cercetarea — cerințe imperios necesare ale perfecționării și specializării noastre continue — presupun pasiune, prețipere și dragoste față de misiunea nobilă pe care o îndeplinim. Venind în întîmpinarea eforturilor pe care mulți profesori le depun în această direcție, societatea ne poate înlesni cunoașterea operativă a noilor rezultate ale cercetării pedagogice și de specialitate, asigura contactul mai strîns cu actualitatea.

O cercetare eficientă însă, de maximă utilitate, presupune abordarea unor teme majore, care să stimuleze un număr cît mai mare de profesori spre studierea și punerea în valoare a elementelor de civilizație, cultură materială și spirituală create de poporul român de-a lungul veacurilor. Esențial este ca noul în știința istorică, pe plan național, cît și mondial să fie cercetat și discutat într-un cadru organizatoric adecvat. În acest sens de un real folos în munca noastră a profesorilor, este revista **„Studii și articole de istorie"**, al cărei conținut principal este axat îndeosebi pe cercetarea unor probleme majore privind istoria patriei și metodica predării acestei discipline. După părerea mea, revista „Studii și articole de istorie" printr-o orientare tot mai judicioasă a tematicii ar putea constitui pentru noi unul dintre mijloacele de bază ale informării, dezbaterilor creatoare și analizelor teoretice și practice aprofundate.

Cercetînd mai atent temele abordate pînă acum în revistă observăm că unele dintre ele prezintă un interes minor pentru noi, referindu-se, bunăoară, la „Statutul lucrătorilor de la ocnele din Țara Românească din anul 1832" sau „Observații cu privire la populația Tîrgului Bîrlad la mijlocul secolului al XIX-lea" etc. Orientarea tematicii spre subiecte de interes general ar spori prestigiul și popularitatea revistei. Așteptăm cu viu interes studii reflectînd cercetările de istorie națională încadrate strîns în contextul evenimentelor internaționale, articole tratînd probleme din domeniul istoriei artei naționale și universale, ilustrate cu reproduceri de calitate etc. Absolut necesară mi se pare reexaminarea regimului de tipărire a revistei, în prezent greoi și deficitar, sub multe aspecte. Ar fi de dorit, potrivit unui deziderat unanim recunoscut, ca editarea să fie trimestrială fără să afecteze cu nimic numărul de pagini. Aceste cerințe corespund interesului legitim al unui mare număr de profesori care doresc să participe efectiv la elaborarea studiilor necesare revistei, interes care infirmă concepția greșită a considerării lor doar ca simpli „consumatori" de date și evenimente oferite de-a gata.

Plecînd de la aceste considerente se impune, cred, promovarea operativă și cu simț de răspundere a cercetărilor metodico-științifice care pot mări eficacitatea predării, ridica nivelul procesului de învățămînt. Ținînd seama și de faptul că pînă în momentul de față problemele strîns legate de conținutul instructiv-educativ al lecțiilor de istorie sînt rezolvate destul de timid în cadrul societății noastre, fac următoarele propuneri : **constituirea unor colective de profesori care să contribuie la înregistrarea amplă a concordanței dintre manuale și programe** (observațiile privind îmbunătățirea acestora să fie comunicate operativ direcției de resort din Ministerul Învățămîntului) ; **editarea periodică a unei culegeri cu teme metodice** care să trateze în special subiectele ce sînt prezentate sumar sau lipsesc din metodicele actuale ; alcătuirea unor **lucrări ilustrate pentru istoria României**, axate pe reproduceri din documente, cronici și monumente de artă ; **studii referitoare la tradițiile progresiste din trecutul învățămîntului nostru.** Din acest punct de vedere pilduitoare sînt frumoasele realizări ale societăților de științe naturale — geografie și de matematică.

Trăind într-o epocă de mari progrese științifice, de creștere dinamică a volumului de cunoștințe, învățămîntul are menirea de a pregăti în mod corespunzător cadrele de mîine, adînc receptive la progresul economiei și culturii contemporane. Față de această realitate obiectivă, în ultimul timp se pune tot mai mult accentul pe caracterul formativ al învățămîntului și mai puțin pe cel informativ. Cercetarea pedagogică fiind un mijloc de perfecționare în acest sens a învățămîntului, susțin propunerea altor colegi de a se înființa **Societatea de științe pedagogice** — for care să determine mai exact cadrul și conținutul cercetării pedagogice.

Gîndindu-mă la acțiunile de strictă specialitate ale Societății de științe istorice și filologice, socotesc că forma ei actuală de organizare nu mai corespunde necesităților. Este absolut necesar ca profesorii de limbă și literatură să activeze în cadrul unei societăți adecvate preocupărilor lor specifice. În același timp, însă, necesitatea cercetării și interpretării evenimentelor istorice impune colaborarea strînsă între profesorii de istorie și cei de filozofie și economie politică în cadrul unei **Societăți de științe sociale**, cunoscut fiind faptul că ultimii nu dispun de cadrul propice documentării și cercetării. Această societate ar putea să ajute substanțial organizarea unor consultări și dezbateri mai largi cu specialiști și cadre didactice din domenii conexe de activitate.

Cultivarea cu precădere a unui climat spiritual favorabil schimburilor de opinii în cadrul societății științifice ne-ar feri de izolarea de activitatea științifică, de pericolul didacticismului, al șablonului, ar facilita investigații personale temeinice în scopul găsirii unor noi posibilități de adîncire a activității instructiv-educative din școli.

Prof. Paul V. GRIGORIU
Liceul nr. 24 — București

tv

9,00 — Ora exactă. Cum va fi vremea ? **9,02** — Gimnastica de înviorare. **9,10** — Pentru copii și tineretul școlar : Aventurile echipajului Val-Virtej" : „La telefon o moștenire" — seria a II-a (reluare). Filmul artistic : „Moș Gerilă". **11,00** — Emisiunea pentru sate. **12,45** — Concert simfonic. În program : Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră în do minor de Rahmaninov. Interpretează orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Dirijor : Emanuel Elenescu. Solist : Dan Grigore. **17,30** — Curierul artelor. Emisiune de actualitate teatrală, muzicală și plastică. **18,00** — Fantezie și ritm. Film muzical-coregrafic folcloric de Carmen Dobrescu și Theodora Popescu. Imaginea : Emil Hențiu. **18,30** — Magazin 111. **19,30** — Telejurnalul de seară. **19,45** — Seară de teatru : „Omul care aduce ploaie" de Richard Nash. Interpretează Teatrul „Al. Davilla" din Pitești. În pauză: Desene animate. **22,15** — Concert de Anul Nou. Muzică de Strauss. Interpretează orchestra Filarmonicii vieneze și baletul Operei din Viena. **23,10** — Telejurnalul de noapte. **23,20** — Telesport.

teatre

● **Opera română : Lohengrin** — 11, **Giselle** — 19,30.
● **Teatrul de stat de operetă : Ana Lugojana** — 10,30, **Prințesa circului** — 19,30.
● **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia) : **Regina de Navara** — 10 ; 19,30, **Apus de soare** — 15, (sala Studio) : **Castiliana** — 10, **Jocul adevărului** — 15, **Martin Borman** — 19,30.
● **Teatrul de comedie : Opinia publică** — 10,30, **Sfîntul** — 20.
● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1) : **Luceafărul** — 10,30, **Clipe de viață** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A) : **Candida** — 10,30, **Sfîntul Mitică Blajinu** — 20.
● **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru) : **O noapte furtunoasă** — 10, **Acest animal ciudat** — 15,30, **Lovitura** — 19,30, (sala Studio) : **Absența unui violoncel** — 10,30, **Jaguarul roșu** — 16, **Cînd luna e albastră** — 20.
● **Teatrul „Barbu Delavrancea" : Întîlnire la Senlis** — 19,30.
● **Teatrul evreiesc de stat : Zece frați am fost** — 11, **Ivanov** — 20.
● **Teatrul „Țăndărică" : Ileana Sînziana** — 11, **Vrăjitorul din Oz** — 17.
● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Savoy) : **Scandal la Boema** — 19,30, (sala Victoria) : **Music-Hall** — 19,30.
● **Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor : Prometeiada** — 20.
● **Circul de stat : Selecțiuni de iarnă** — 10 ; 16 ; 19,30.

● **Un bărbat și o femeie : Patria** — 9 ; 11,30 ; 14 ; 16,30 ; 19 ; 21,30.
● **Escroc fără voie : Republica** — 8,30 ; 10,30 ; 12,45 ; 15 ; 17 ; 19,15 ; 21,30, **București** — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,30 ; 18,45 ; 21, **Modern** (completare **Stîrcul, pasăre reptilă**) — 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Cînd tu nu ești : Luceafărul** (completare **Republica la 20 de ani**) — 9,30 ; 12 ; 15,45 ; 18,45 ; 20,45, **Gloria** (completare **Orizont științific nr. 10/1967**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Melodia** (completare **Mihail Kogălniceanu**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
● **Dragostea unei blonde : Central** (completare **Suită bănățeană**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18,15 ; 20,30.
● **Pentru un tricou galben ; Bătălia pentru Anglia** — Cinemateca — 10 ; 12,30.
● **Program de filme de animație : Cinemateca** — 16,30.
● **Regina zăpezii : Capitol** (completare **Piccolo**) — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,15 , 18,30 ; 20,45.
● **O sută unu dalmațieni : Festival** — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, **Miorița** — 9 , 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30 (la ambele completarea **Nălcă și veverița**).
● **Reîntoarcerea lui Surcouf : Victoria** (completare **Republica la 20 de ani**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45, **Arta** (completare **Românii și Marele Octombrie**) — 9—16 în continuare ; 18,15 ; 20,30.
● **Manuela : Lumina** (completare **Ermitaj**) — 9,30—15,45 în continuare ; 18,15 ; 20,30.
● **Program pentru copii : Doina** — 9 ; 10 ; 11.
● **Alo, Japonia ! : Timpuri noi** — 9—21 în continuare.
● **Un taxi pentru Tobruk : Giulești** (completare **Aluminiul**) — 10 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Jocuri neschimbate : Feroviar** (completare **Gara**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,15 ; 18,45 ; 21, **Excelsior** (completare **Șase mii de ani**) — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; **Orizont științific nr. 10/1967** — 9—16 în continuare ; 18,15 ; 20,30, **Flamura** (completare **Vizita**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Ceru-i începe la etajul III : Unirea** (completare **Dacă o iubești**) — 11 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Lira** (completare **8 minute de vis**) — 16 ; 18 ; 20.
● **Profesorul distrat : Vitan** (completare **Maxim Gaspar**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **O fată fericită : Popular** (completare **Oamenii deasupra norilor**) — 15 ; 17 ; 19 ; 21, **Progresul** (completare **Douăzeci de ani de comerț**) — 11 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Marele restaurant : Moșilor** (completare **Acolo unde Carpații întîlnesc Dunărea**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Spartacus** — ambele serii : **Colentina** — 9.30 ; 15 ; 18,30.
● **Ocolul : Volga** (completare **Orașul fără străzi**) — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.
● **Zosia : Floreasca** (completare **Doi**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Cine va deschide ușa ? : Rahova** (completare **1001 de desene**) — 10,30 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Răzbunătorii : Cringași** (completare **Micii înotători**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Fanfan la Tulipe : Cosmos** (completare **Vecinii**) — 14,30 ; 16,30 ; 18,30 ; 20,30.
● **Operațiunea Crossbow : Ferentari** (completare **Gustav și sfetnicii**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.

cinema

21, **Aurora** (completare **Dacă aș fi știut**) — 8,30 ; 10,45 ; 13 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Al șaptelea continent : Dacia** (completare **Ostașii pădurii**) — 9—21 în continuare, **Flacăra** (completare **Lacul lebedelor**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Cea mai lungă noapte : Buzești** (completare **Efemere**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Republica Skid : Griviția** (completare **Despre fumat**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Martin soldat : Bucegi** (completare **Floxera**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Tomis** (completare

O nouă premieră la Opera română: **„Apus de soare"** de Mausi Barberis. Scenă din spectacol cu Octav Enigărescu (Ștefan cel Mare), Valentin Loghin (Moghilă), Valentin Teodorian Foto : **I. Miclea**

SOLIȘTUL — în ansamblul vieții muzicale

Interpretarea muzicii este actul de renaștere și perpetuare a acesteia, de multiplicare infinită a ei în conștiința publicului. Solistul re „creează" cu responsabilitate proprie, expusă la maximum perspicacității publicului, valorile muzicale pe care le comunică, iar această participare subiectivă, această afirmare proeminentă a personalității sale suscită în gradul cel mai direct atenția, receptivitatea iubitorului de muzică. Mai presus decît a epata prin fenomenul virtuozității tehnice, muzicianul solist urmărește să convingă prin esența gîndirii și a sensibilității sale, prin aportul pătrunderii și transmiterii valorilor artistice de gen. Aici își află, credem, izvorul viabilitatea deosebită a repertoriului solistic, prezența atît de puternică a concertului cu solist și a recitalului în dinamica vieții muzicale contemporane.

În peisajul muzical românesc de astăzi, aportul interpreților soliști este substanțial. Activitatea solistică are implicații pozitive multilaterale în învățămînt, în desfășurarea Concursului și Festivalului internațional „George Enescu", în afirmarea artei interpretative românești peste hotare. Domenii variate ale interpretării solistice sînt reprezentate cu succes. Stagiuni obișnuite din Capitală și din alte centre ale țării, festivaluri și concursuri republicane, competiții internaționale au consacrat succesele soliștilor noștri, deseori marcate cu premii răsunătoare pe plan mondial.

În spiritul preocupărilor vieții noastre muzicale de a valorifica la maximum potențialul creației și artei interpretative, problemele legate de activitatea solistică se impun cu acuitate. O privire îndeaproape a posibilităților de perfecționare existente în acest sector relevă concluzii asemănătoare celor formulate în articole anterioare publicate de ziarul „Scînteia" pe marginea muncii orchestrelor simfonice, dirijorilor, teatrelor de operă. Totodată se conturează și observații specifice activității interpretative.

Dobîndirea calității de solist semnifică în foarte multe cazuri rezultatul firesc al unor strădanii susținute de desăvîrșire artistică, de îmbogățire a repertoriului, de participare activă solicitată și apreciată în viața de concert. Este un rezultat posibil numai astăzi, acela de a dispune de soliști angajați ai filarmonicilor și orchestrelor simfonice, ai Radioteleviziunii, ai Oficiului de spectacole și turnee artistice, teatrelor de operă, teatrelor muzicale și de operetă, corurilor și ansamblurilor, și de a promova soliști dintre cadrele didactice, instrumeniștii din orchestre, studenții și elevi din învățămîntul de specialitate, precum și alte categorii de muzicieni. Avem peste zece soliști la vioară, violă și violoncel, aproape douăzeci pianiști, dispunem de forțe remarcabile în domeniul interpretării la orgă, harpă, la instrumente de suflat.

Este însă de observat că, pe lîngă interpreți de valoare unanim confirmați de viața muzicală, pe lîngă certe talente aflate pe calea desăvîrșirii, corpul de soliști angajați de instituții și mai ales de interpreți promovați ocazional ca atare se dovedește supradimensionat, aglomerat an de an, cu titulari care nu corespund cerințelor superioare în acest domeniu. Nivelul ridicat al artei noastre interpretative contemporane, obligația acesteia de a intra în competiția internațională, creșterea exigențelor publicului ca urmare a schimbului larg de valori pe care țara noastră îl înfăptuiește și pe plan artistic, fac astăzi din categoria „solist de stat" un criteriu înalt ce se referă deopotrivă la profunzimea și perfecțiunea interpretării ca și la aria repertoriului abordat. Datele vieții artistice ne arată că în timp ce unii soliști își justifică titlul prin susținerea a 20 pînă la 28 programe pe stagiune, printre care în mod firesc multe prime audiții, alții se identifică cu o singură lucrare prezentată într-o stagiune pentru a nu stim cîta oară. Cît de departe sînt unii dintre soliștii noștri de a putea răspunde afirmativ obligației titulare de a prezenta 8 concerte semestrial, un concert nou cu orchestra anual și un recital individual nou, la doi ani, avînd cel puțin o lucrare în primă audiție din creația originală ! Atunci, muzica universală a veacurilor XVIII sau XX ar intra larg în repertoriul solistic românesc, iar creația compozitorilor noștri n-ar aștepta ani de zile pentru a vedea lumina scenei. E drept, un număr de soliști îndeosebi dintre cei tineri se străduiesc cu succes să-și lărgească repertoriul, dar am dori ca aceasta să devină o permanență. Apare aici un raport direct proporțional între cantitate și calitate, căci renunțarea la efortul înnoirii repertoriului atrage stagnarea și, în mod fatal, regresul calității interpretative. Devine cu atît mai problematic acest aspect cu cît se referă la soliști cu îndelungată activitate. Nu e mai puțin adevărat că unele instituții țin posturile ocupate de tineri care și-au precizat între timp altă vocație decît cea solistică. Avem astfel convingerea că se impune o reprofilare mai selectivă a corpului de soliști angajați, care ar putea să constituie un element centralizat, disponibil pentru cerințele complexe, superioare ale vieții noastre muzicale (poate însăși formula „solist de stat" a devenit anacronică !).

Actuala situație explică și alte deficiențe ca : folosirea disproporționată în raport cu valoarea și capacitatea de afirmare a fiecărui solist, aportul insignifiant al multora în cadrul instituțiilor la care sînt angajați și o utilizare excesivă „în deplasare", acoperirea sarcinilor minimale cu manifestări minore, lipsite de interes artistic. Un solist de bază al Filarmonicii „G. Enescu" desfășoară de pildă în medie pe stagiune o activitate de 24 de ori mai mare în deplasare decît pe estrada instituției proprii. Desigur, întrebuințarea exclusivă a forțelor solistice proprii ar plafona în mod păgubitor repertoriul și orizontul artistic în acest domeniu, dar valorificarea competentă și optimă a resurselor angajate constituie prima condiție a ridicării la un nivel mai înalt a activității instituțiilor respective și o coordonată a progresului vieții muzicale în ansamblu.

Probleme specifice suscită manifestările soliștilor vocali în concerte cu muzică din opere și operete. Afișele ultimelor stagiuni reține numele unora dintre cîntăreții noștri de prestigiu, copleșite însă numeric și astfel prejudiciate și pe planul finalității artistice de ansamblu, de numele unor cîntăreți care nu-și mai găsesc rostul la instituția de baștină. În acest domeniu, criteriul de alcătuire a distribuțiilor face cele mai multe concesii calității interpretării și interesului de repertoriu, fapt rău scuzat prin așa-zisa necesitate a manifestărilor de cea mai largă accesibilitate artistică. Practica vieții de concert a dovedit că umplerea stagiunii de concert cu programe improvizate din repertoriul operetei și încropite în ce privește calitatea soliștilor nu sînt de natură să realizeze mult așteptata transformare a publicului respectiv în iubitori ai genului simfonic și de muzică de cameră. Dimpotrivă, se obține o... abținere, o îndepărtare a acestora de fenomenul muzical ca atare. Cite „concerte educative" facil concepute și minor finalizate artistic n-au avut și nu au săli cu un public mai puțin numeros decît interpreții de pe scenă !

Promovarea forțelor solistice locale recrutate din rîndul instrumeniștilor și cîntăreților angajați ai orchestrelor simfonice și teatrelor muzicale, din rîndul cadrelor didactice sau al muzicienilor în formare a dat în multe cazuri rezultate frumoase și durabile. Se manifestă însă și aici deficiența excesului numeric (cam vreo 40 pe stagiune), dublată de compromisuri serioase în ce privește calitatea artistică.

Creșterea tinerelor generații de soliști implică o grijă susținută, o îndrumare atentă și eficace, în măsură să valorifice și să selecteze talentele autentice, să sesizeze evoluția adesea contradictorie a acestora. Programînd centralizat afirmarea tinerilor ce aspiră să devină soliști, în cadrul orchestrelor simfonice, inițiind auditii — concert, concerte de tipul concursurilor îndrumate de pedagogi de prestigiu, organele de resort din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă au reușit să descopere și să statornicească reale valori în viața noastră muzicală. Această acțiune ar trebui să se bucure de sprijinul, la unison, al conducerilor filarmonicilor și orchestrelor simfonice, teatrelor de operă și teatrelor muzicale, prin sporirea spiritului de obiectivitate și exigență cu care promovează pe soliștii începători.

În general, stadiul actual de dezvoltare a artei noastre interpretative, numărul și calitatea crescîndă a tinerelor talente care-și solicită consacrarea fac strict necesară activizarea permanentă a unui for de îndrumare și sprijin artistic-pedagogic, menit să întregească prin recomandări adecvate și nuanțate efectul măsurilor organizatorice care se impun a fi luate pentru propășirea activității solistice. Presa de specialitate, A.T.M.-ul, pot să dea, după părerea noastră, un ajutor sporit dezbaterii concrete a problemelor activității în acest domeniu.

Vasile TOMESCU

ARTA MODERNĂ

(Urmare din pag. I)

gen, pentru ca privitorii, admiratorii artei (cei numiți cu un termen de-a dreptul rebarbativ „consumatori de artă") să se poată regăsi cît mai în întregime în opera lui. Shakespeare, Eminescu sau Blaga, Michelangelo, Van Gogh sau Brâncuși sînt culmi ale istoriei spirituale a omenirii tocmai pentru că au dat unor sentimente general umane, unor aspirații universale, sensuri proprii, o intensitate care este, în primul rînd, a lor.

Artiștii sînt, așa cum s-a spus, mandatari ai marilor frămîntări ale sufletului omenesc. Mesajul lor este expresia individuală a spiritualității unei întregi epoci, a unui popor. Cine privește, de pildă, gravurile lui Masereel descifrează deopotrivă zbuciumul unei epoci și atitudinea patetică și lucidă a unui artist. Numele lui Picasso și titlul capodoperei sale, Guernica, au fost prea adesea evocate în critica ultimelor decenii pentru a mai stărui asupra semnificației militante a atitudinii marelui pictor. O îndelungă tradiție luptătoare, ilustrată, printre alții, de Tonitza, Șirato, Ressu, Iser, Nicolae Cristea, B'Arq, Mărculescu, Perahim, Dobrian, Vida, ilustrează o direcție din cele mai semnificative ale artei noastre. Opera lor e o chemare, un îndemn, e o solicitare a rațiunii potrivnice oricărei indolențe. Bineînțeles, atitudinea artistului contemporan nu poate fi echivalată numai cu acest militantism. Mesajul contemporan se desprinde și din opere în care confesiunea este elementul preponderent. Tulburătoarea viziune a unui Tuculescu, de pildă, nu e mai puțin modernă ; ea mărturisește integrarea pasionată într-o epocă a marilor întrebări care confruntă sufletul omenesc. Neliniștile victorului sînt, însă, autentice ; Tuculescu nu a fost preocupat nici o clipă de „modernitate" în înțelesul banal de „modă artistică". Și de aceea arta lui găsește o largă audiență, ea se transmite unor oameni care, descoperind-o, descoperă în ei înșiși zone nebănuite.

Această problemă, a modului în care te adresezi oamenilor, este una dintre cele mai importante pentru artistul modern. Kandinsky respingea, într-o lucrare celebră, Despre elementul spiritual în artă, înțelegerea îngustă a creației ca simplă tehnică ; el releva tocmai caracterul de trans mitere a unor valori, capacitatea o tei de a răscoli adînc uri ale inte tului omenesc. „Un tablou pictat mai din dorința de a fi frumos să-și propună să solicite parti celor din jur, e un simplu ex calofilie". Această consonanță sine) vel înalt al participării suf inutil clude (așa cum se înțelege) sivă pe placiditatea naturalistă reco, un să mai amintesc forța maestru al care o dobîndeau Modigliani, sau chiar în interpre desenului clasic, Ing însuși amă tarea datelor realfelul acesta, nuntului anatomi care voiau s-o mesajul lor, ideef, pregnanță. transmită, căvă multe piețe pu In orașele n asteaptă statuile. blice și parcuri de seamă ale isto Sînt multe frii românești cărora riei și ale închinate monumente li s-ar cuvenit o arei lor personali pe potrivă desigur, lungă ; ea cu tăți. Lis'intre mulți alții, pe Ho prinde, Crișan, Bălcescu, Avram ria, C'Mircea și pe cititorul uimi lancy monumente ale Moldovei, toare Cantemir, pe Maiorescu și Rasa, pe Călinescu și pe Vianu, peaga, pe Gherea, pe Paciurea și Pallady, Petrașcu sau Tonitza. r, sîntem cu toții convinși, repre ntările searbăde, alcătuirile ale că or ambiții sînt doar dimensiunile și „asemănarea" placidă, nu-i pot cinsti pe înaintași. Mesajul unor asemenea opere se cere relevat de o trăire ar tistică intensă, de o zvîcnire adîncă.

Trăim o epocă plină de evenimente care ne transformă nu în asistenți, ci în participanți la istorie. Nici reprezentarea documentară a acestor imprejurări nu e capabilă să le descifreze adevăratul înțeles. De aceea, o demonstrație de 1 Mai, pictată de Ciucurencu în urmă cu cîțiva ani, într-o fierbinte fluturare de steaguri, sugerată printr-un acord frenetic de roșuri, mi se pare mai emoționantă decît o scenă amănunțit fotografiată cu penelul. Sau, iată, o jerbă de artificii sărbătorind, pe cerul nocturn al unui tablou de Eugen Popa, un 23 August : impresia festivă se desprinde foarte precis aci, fără a se urmări fiecare detaliu în parte. Sau gravurile lui Chirnoagă, cu o profundă înțelegere a sensului politic al evenimentelor.

Se înțelege de la sine că nu o uniformizare a stilului poate duce la sporirea efectului sensibil al mesajului. Muncitorii lui Catargi se înfățișează diferit de cei ai lui Baba, țăranii lui Ghiață și cei ai lui Brădut Covaliu sau Pacea își relevă în alt chip severa noblețe sufletească ; din această diversitate a modurilor de exprimare rezultă o cuprindere mai amplă a unei bogate lumi lăuntrice a contemporanilor. O generație de tineri talentați, precum Apostu, Mavrodin, Gabrea, Olos, răspund din ce în ce mai convingător întrebărilor epocii noastre ; fiecare abordîndu-le într-un stil care devine, pe zi ce trece, mai al lor. Peisajul actual al artei noastre e bogat, fiindcă însăși realitatea pe care o exprimă e bogată. O artă tot mai atentă, în înfăptuirile ei cele mai importante, la manifestările multiple ale unei lumi în permanentă prefacere, pe care le tălmăcește într-un limbaj evocator. Și căreia, în același timp, i se adresează, transmițîndu-i un mesaj plin de adînci înțelesuri.

Confruntări etice în proza tinerilor

Însemnări pe marginea volumelor „SFINȚII SE VÎND CU BUCATA" de Corneliu BUZINSCHI și „RECONSTITUIREA" de Horia PĂTRAȘCU

Aproape fiecare bilanț literar al anilor din urmă ajungea la una și aceeași „suferință" a prozei noastre : lipsa unor creații valoroase despre și pentru tineret. Pe bună dreptate se aștepta (și continuăm să așteptăm) un interesant roman al studenției, al adolescenței fremătătoare și nu-i de loc îmbucurător faptul că o carte ca **Străinul** lui Titus Popovici rămîne de atîta vreme singura experiență consistentă în această direcție. Datoria revine în primul rînd tinerei generații de prozatori, căci putem vorbi cu deplină dreptate de un nou contingent, receptiv la cele mai felurite experimente epice.

Între cărțile care ne pot da speranța acestui reviriment, după „Puștoaica", micro romanul lui Corneliu Omescu, trebuie să consemnăm două recente apariții : **Sfinții se vînd cu bucata** de Corneliu Buzinschi și **Reconstituirea** de Horia Pătrașcu.

Preocuparea lui Corneliu Buzinschi pentru universul „vîrstei dificile", ține chiar de debutul său literar. Într-un fel, **Secvențe dintr-o margine de lume** (1966) și **Strigătul** (1967) prevestesc noul roman cu care autorul se menține în atmosfera proaspătă și plină de neliniști a adolescenței. Povestirea, cu un regim pur cinematografic, surprinde cîteva interesante destine omenești, ridicate treptat de la existența lor obiectivă la valoare de simbol.

În sens strict teoretic, romanul nu are un personaj principal. Cu dezinvoltură și uneori chiar cu grabă, obiectivul autorului se mută de la încă puberul Petrică Fota, proaspăt angajat pe un șantier de construcție, în căminul maistrului Panait, de la candidul Rei la bătrînul și misteriosul Mitrofan Adivăratu, de la profesorul Tesa, un boem destul de tragic, la superficiala — ca personaj literar — Miruna, toți aceștia urmăriți pe fundalul unui cotidian cam sărac în detalii. Cu alte cuvinte Corneliu Buzinschi realizează scurte reportaje psihologice, în care fiecare erou își limpezește într-un fel personalitatea, supunîndu-se unui atent control etic al autorului. „Cazul" cel mai însemnat este cel al proaspătului absolvent de liceu, Petrică, angajat ca vopsitor pe șantier după ispășirea unei pedepse corecționale. El este, evident, tipul tînărului „în criză", asupra căruia realitatea șantierului și influența noilor tovarăși vor avea efecte tămăduitoare. O experiență la fel de moralizatoare trăiește maistrul constructor Panait, a cărui provizorie „comoară de echilibru" se destramă parcă prea repede odată cu întîlnirea unui mediocru coleg de școală, acum inginer. Pus pe o retrospecție destul de cețoasă, Panait devine un nostalgic nu tocmai justificat, care-și vede deodată viața nerealizată. Tensiunea personajului o molipsește și pe impersonala Imra, soția sa, care după întîmplătoarea prietatea urmează să-i fie demolată conform planului de sistematizare.

Cum e lesne de observat, romanul se desfășoară pe cîteva linii de demonstrație etică, vizînd lupta omului cu propriile sinuozități sufletești. Căutînd cu rîvnă simbolul (încă din titlu), înmulțind și amestecînd planurile, Corneliu Buzinschi a reușit să scrie un roman alert, în care simți suflul contemporaneității.

Dar cu toată regia întreprinsă, sau poate tocmai din pricina ei, unele personaje tind oarecum spre schematism. Uneori lirismul duios întrece cantitatea de observații psihologice și atunci eroii rămîn niște siluete ușor romantate, neexplorate suficient. Asemenea amănunte de meșteșug nu umbresc decît într-o anumită măsură ultima creație a prozatorului, aflat în miezul unei surse artistice imperfect. Cea mai mare doză de pitoresc, firească la un prozator înclinat spre lirism, se adună în chipul lui Mitrofan Adivăratu, un pensionar capricios pe care ereditatea sa țărănească îl pune într-o primitivă stare de alarmă cînd află că proplină de revelații, aceeași spre care tinde, cu alte mijloace, Horia Pătrașcu, prin nuvela **Reconstituirea.** În vreme ce Corneliu Buzinschi se menține în normele unei proze „clasice", Horia Pătrașcu se anunță încă din schița care deschide volumul, **Mușchii,** un prozator sensibil la mai noile experimente epice.

Reconstituirea este o scriere paradoxală cu un subtext profund moralizator în care primejdia didacticismului este totuși îndepărtată de aptitudinea valorificării celor mai firești detalii. Într-un decor citadin destul de abundent, doi proaspeți bacalaureați sînt siliți, sub supravegherea unor comentatori — fiecare interesat în felul lui — să „reconstituiască" pentru o peliculă de film „educativ", încălcarea din pricina căreia ajunseseră la miliție. Reconstituirea tărăgănată se transformă într-un coșmar pentru cei doi adolescenți, Vuică și Ripu, lipsiți de orice veleitate actoricească. Se declanșează astfel un conflict de substanță umană cu totul curios la prima vedere. Ceea ce imberbii săvîrșiseră cu cea mai mare ingenuitate, — se bătuseră în stare de ebrietate, poate după prima lor bețe — trebuia jucat acum cu toată dăruirea. „Transfigurarea" faptului real devine o obsesie necrutătoare ce duce brusc la o neprevăzută alterare a personalității adolescenților, degenerați în veritabili „furioși". Morala : dacă cei doi „candizi" n-ar fi fost obligați să-și reproducă fapta, ar fi rămas vinovați doar în aparență. Reconstituirea încălcării le cere însă conștiința propriei culpabilități. Conducînd acțiunea cu o subtilă economie a replicilor, colorînd-o cu unele personaje — simbol (baba cu scene tînăra Aura) dar și cu cîte-alistă, de o brutalitate aproape nimerită care produc o anume reușește dostoievschiană, prozatorului să confere nuvelei autenticitate.

Reluînd legătura cu începutul însemnărilor, constatăm două modalități ferite de abordare a matici unice în es la Corneliu Buzinsc urmează într-un fel, analiza psiho nii, la Horia Pă logică se înte vident, mai com mentul privință lectia de plicat. (În ac din **Mușchi** este idealism ha tată dacă nu-i chiar o mult prea gratuitate), c al faptelor, Corneliu reporteric vizează în **Sfinții se vînd** Buzinsch crearea unor fizionomii **cu buc** exact conturate. Urmînd lo cit ma urdului și a paradoxului, Horia Pătrașcu nu aspiră atît la crea nor tipuri literare cît la descoperirea unor legi psihologice nepre văzute. E nevoie cred, la autorul **Reconstituirii,** de o temperare a gustului exagerat pentru secvențele sumbre pentru morbidul sufletesc care în afară de faptul că înnegurează atmosfera nu sporește conținutul propriu-zis al scrierii.

Cei doi tineri prozatori se află la începutul unei activități literare ce se poate desfășura sub cele mai bune auspicii. Pledează pentru aceasta vitalitatea prozei lor, seriozitatea problematicii abordate și chiar dispoziția de loc amendabilă pentru experiment, bineînțeles, atunci cînd acesta asigură originalitatea și profunzimea creației.

Al. PROTOPOPESCU

Semicentenarul corului bărbătesc din Finteuşu Mare-Maramureş

Corul bărbătesc din satul Finteuşu Mare, regiunea Maramureş, una din cele mai vechi formaţii artistice de amatori din această parte a ţării, a sărbătorit sîmbătă 50 de ani de activitate rodnică.

Pentru activitatea îndelungată şi merite deosebite în mişcarea artistică de amatori de-a lungul a jumătate de secol, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a acordat corului Ordinul „Meritul cultural" cl. a III-a. De asemenea, au fost decoraţi cu Ordinul „Meritul cultural" cl. a V-a dirijorii Gheorghe Pop şi Roman Sadoveanu şi 4 bătrîni care activează în cor încă de la înfiinţarea sa. Cu acelaşi prilej au fost conferite ordine şi medalii unui număr de 18 corişti, iar tuturor membrilor corului bărbătesc li s-a înmînat cîte o diplomă de onoare din partea Comitetului Executiv al Sfatului popular regional Maramureş.

În cadrul solemnităţii ce a avut loc cu acest prilej la Baia Mare, cei decoraţi au fost călduros felicitaţi de tovarăşii Constantin Daicoviciu, membru al Consiliului de Stat, şi Iosif Uglar, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului regional Maramureş al P.C.R.

În cursul după-amiezii, sute şi sute de localnici, ca şi numeroşi invitaţi, au luat parte la festivitatea care a avut loc în noua sală a căminului cultural din Finteuşu Mare. În cadrul festivităţii au luat cuvîntul Gheorghe Pop, preşedintele Comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Maramureş, Cornelia Filipaş, din partea Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, şi Iosif Uglar.

Exprimîndu-şi recunoştinţa pentru condiţiile create de partid pentru înflorirea culturii naţionale şi pentru înaltele distincţii acordate corului şi membrilor săi, locuitorii satului Finteuşu Mare au adresat tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, o telegramă în care se spune printre altele: „Vă încredinţăm că şi în viitor ne vom strădui şi mai mult pentru valorificarea comorilor folclorului de pe frumoasele noastre meleaguri şi că vom face ca pe această scenă să răsune mai puternic cîntecele despre victoriile repurtate de oamenii muncii din ţara noastră în construirea socialismului şi pentru întărirea păcii în lume".

Corul bărbătesc, corul mixt şi corul de copii din Finteuşu Mare, împreună cu echipe corale şi de dansuri din străvechea şi valoroasa zonă folclorică cunoscută sub numele de Ţara Chiuarului, invitate la festivitate, au susţinut apoi un bogat program artistic. Şi-au dat concursul, de asemenea, orchestra şi soliştii ansamblului de cîntece şi dansuri al Sfatului popular al regiunii Maramureş.

Sesiune ştiinţifică

În suburbia clujeană Floreşti a avut loc simbătă o sesiune ştiinţifică organizată de Societatea ştiinţelor istorice şi filologice, filiala Cluj, cu prilejul aniversării a 180 de ani de la întemeierea şcolii române din localitate. Au fost prezentate comunicările: „Lupta pentru şcoala românilor din Transilvania", de prof. dr. docent Ştefan Pascu, membru corespondent al Academiei, „180 de ani de şcoală în limba română în comuna Floreşti", de prof. Ion Bota, „Aspecte din istoria iluminismului românesc", de lector univ. Pompiliu Teodor, „Lupta lui Gheorghe Şincai pe tărîmul culturalizării şi emancipării poporului român", de conf. univ. Viorica Pamfil şi „Şcolile româneşti din ţinutul Zlatnei şi Munţii Apuseni la sfîrşitul secolului al XVIII-lea", de Ileana Bozac, cercetător principal la Institutul de istorie din Cluj al Academiei.

Cu acelaşi prilej, la şcoala din Floreşti s-a deschis o expoziţie jubiliară, care cuprinde documente despre trecutul şcolii, fotografii ce ilustrează activitatea cadrelor didactice şi elevilor, desene, grafice, diferite obiecte cu valoare istorică şi etnografică din Floreşti.

(Agerpres)

În curînd pe ecrane

„RĂZBOI ŞI PACE"

seriile a III-a şi a IV-a

La cinematograful „Patria" din Capitală vor fi prezentate în curînd şi celelalte două serii (a III-a şi a IV-a) ale tetralogiei „Război şi pace". Continuînd să înainteze în universul romanului lui Tolstoi, Serghei Bondarciuk ne înfăţişează de astă dată luptele de la Borodino şi reîntîlnirea lui Pierre Bezuhov cu Natalia Rostova.

Bondarciuk cuprinde astfel în transpunerea sa cinematografică tot romanul, în ce are el esenţial, ca evocare vie, gînd, sentiment. Filmul reconstituie mediile, ambianţa, moravurile, comportamentele vieţii ruseşti din epoca respectivă.

Pentru calităţile sale, filmul a fost distins cu Marele Premiu „ex aequo" la Festivalul internaţional al filmului de la Moscova-1965.

Amintim că pentru realizarea acestei producţii a studioului „Mosfilm" s-a folosit o distribuţie de actori de prestigiu.

vremea

Ieri în ţară: Vremea s-a încălzit în regiunile din vest. Cerul a fost variabil, mai mult acoperit. Au căzut ninsori locale în Banat, Transilvania, nordul Moldovei şi regiunea subcarpatică a Munteniei. După-amiaza, în cîmpia de vest, izolat, ninsoarea s-a transformat în lapoviţă. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 8 grade la Plopana, Oneşti şi Bîrlad şi plus 4 grade la Oraviţa. În Dobrogea şi sudul Moldovei, ceaţa a persistat. Vîntul a suflat potrivit cu intensificări locale în nord-vestul ţării din sectorul sud-vestic. **În Bucureşti:** Vremea s-a încălzit uşor. Cerul a fost variabil, mai mult noros după-amiaza. Vîntul a suflat în general slab. În cursul dimineţii a persistat ceaţa. Temperatura maximă a fost de zero grade.

Timpul probabil pentru zilele de 8, 9 şi 10 ianuarie. În ţară: Vreme schimbătoare, cu cerul temporar noros. Vor cădea precipitaţii locale, sub formă de ploaie şi ninsoare. Vînt slab pînă la potrivit, predominînd din sectorul vestic. Temperatura în creştere la început, apoi în scădere uşoară. Minimele vor fi cuprinse între minus 8 şi plus 2 grade, iar maximele între minus 4 şi plus 6 grade. Ceaţă şi local polei. **În Bucureşti:** Vreme schimbătoare, cu cerul temporar noros. Precipitaţii temporare. Vînt slab pînă la potrivit din sectorul vestic. Temperatura în creştere la început, apoi în scădere uşoară. **Ceaţă locală.**

O delegaţie a Academiei a plecat în R. P. Polonă

O delegaţie a Academiei, condusă de acad. Cristofor Simionescu, a plecat sîmbătă seara în Polonia în vederea semnării noului plan de colaborare între academiile celor două ţări.

Cronica zilei

Un grup de reprezentanţi ai Municipiului Stockholm în frunte cu dl. Sune Haglund, viceguvernator al Municipiului, a sosit sîmbătă seara la Bucureşti, la invitaţia conducerii Oficiului Naţional de Turism.

Oaspeţii vor vizita staţiunile balneo-climaterice Băile Herculane, Eforie Nord, Mangalia, bazele turistice de pe Valea Prahovei şi de la Braşov.

(Agerpres)

Simplificări în regimul actelor şi certificatelor

Comitetul pentru Problemele Administraţiei Locale şi Ministerul Finanţelor au emis recent o circulară care reglementează probleme privind eliberarea de certificate, dovezi, adeverinţe solicitate cetăţenilor de către diferite instituţii şi organizaţii socialiste, în vederea rezolvării unor drepturi legitime ale lor.

Circulara prevede că în viitor, organele locale ale administraţiei de stat, întreprinderile, organizaţiile economice şi instituţiile să nu mai pretindă cetăţenilor certificate sau alte înscrisuri prin care să dovedească unele situaţii neprevăzute de dispoziţiile legale. Astfel, nu vor mai fi cerute certificate de stare materială sau alte înscrisuri privind sarcinile familiale ale părinţilor pentru înscrierea copiilor în şcoli sau la institutele de învăţămînt superior, la grădiniţe, cămine de copii. Certificate se vor elibera, la acordarea de burse pentru studenţi, numai în cazul în care părinţii sau susţinătorii acestora au declarat că au şi alte venituri impozabile în afară de salariu. De asemenea, nu vor mai fi solicitate certificate de stare materială la acordarea de medicamente gratuite cetăţenilor lipsiţi de posibilităţi, la eliberarea tichetelor de combustibil bătrînilor fără venituri sau la internarea acestora în cămine-spitale, precum şi pentru atribuirea ajutorului social de stat persoanelor lipsite de mijloace de existenţă.

Deoarece în actul prin care comitetele executive ale sfaturilor populare autorizează vînzarea unui bun imobiliar este cuprinsă şi menţiunea cu privire la existenţa dreptului de proprietate personală, vînzătorul nu mai are obligaţia să prezinte un certificat aparte din care să rezulte un asemenea fapt ori situaţia fiscală a locuinţei.

Nu se vor mai solicita certificate, adeverinţe sau dovezi cu privire la: buna purtare a persoanelor care cer reabilitarea din partea instanţelor judecătoreşti; neexistenţa de venit impozabil în vederea obţinerii alocaţiei pentru copii; întreţinerea unui copil din afara căsătoriei de către cel ce convieţuieşte cu mama copilului şi că aceasta este casnică, şi în alte situaţii.

De la caz la caz, cetăţenilor li se vor putea solicita, pentru lămurirea unor situaţii, simple declaraţii în scris, pe proprie răspundere.

Aplicarea acestor prevederi va duce la descongestionarea organelor de resort ale sfaturilor populare de o muncă inutilă, creîndu-le condiţii pentru a-şi consacra eforturile în mai mare măsură decît pînă acum aducerii la îndeplinire a sarcinilor importante ce le revin şi, totodată, va constitui pentru cetăţeni un preţios cîştig de timp.

(Agerpres)

Noul ambasador al României în Bulgaria a fost primit de tovarăşul Todor Jivkov

SOFIA 6. — Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, preşedintele Consiliului de Miniştri al R. P. Bulgaria, l-a primit sîmbătă, 6 ianuarie, în vizită de prezentare pe Nicolae Blejan, noul ambasador al Republicii Socialiste România în Republica Populară Bulgaria.

La primire, care s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, prietenească, a participat Ivan Başev, ministrul afacerilor externe al R. P. Bulgaria.

Reuniunea de la Club des Pins

CORESPONDENŢĂ DIN ALGER DE LA C. BENGA

La Palatul de la Club des Pins din Alger a avut loc vineri o reuniune a cadrelor de conducere de partid şi de stat, cu care prilej Houari Boumedienne, preşedintele Consiliului revoluţiei şi şeful guvernului algerian, a rostit o cuvîntare consacrată unor probleme economice şi politice actuale ale Algeriei. El a arătat că baza activităţii statului o va constitui efortul propriu al poporului pentru valorificarea resurselor în interesul acestuia.

Preşedintele a calificat încercarea grupului de ofiţeri, în frunte cu Tahar Zbiri, fost şef al statului major al armatei, care, la 14 decembrie, a declanşat o acţiune antiguvernamentală, drept un complot împotriva statului, a unităţii naţionale. Vorbitorul s-a oprit apoi pe larg asupra problemelor redresării economice, punerii în ordine a finanţelor statului (recent au fost naţionalizate toate băncile străine din Algeria), sprijinirii micilor felahi, înlăturării disparităţilor în dezvoltarea diferitelor regiuni. „Se pune problema construirii unei societăţi noi, folosind metode şi mijloace cerute de realitatea obiectivă a ţării" — a arătat, între altele, Houari Boumedienne. În anul acesta, pentru prima oară, 96 la sută din finanţarea echipamentului industrial va fi asigurată din mijloace proprii. Relevînd progresele economiei algeriene, preşedintele a arătat că acestea permit astăzi Algeriei să trateze „de la egal la egal cu orice stat străin". „Rezervele financiare ale ţării, a spus preşedintele, se ridică la 400 milioane dolari, iar anul acesta Algeria a convertit în aur alte 150 milioane de dolari". Preşedintele a insistat asupra tezei potrivit căreia independenţa politică necesită în mod obligatoriu asigurarea independenţei economice. „Pentru aceasta, însă trebuie să contăm, în primul rînd, pe noi înşine şi pe propriile noastre resurse"...

Un exemplu în acest sens îl constituie rezultatele obţinute de Algeria în domeniul valorificării resurselor sale petroliere, asupra cărora statul şi-a extins controlul pas cu pas. Un rol important l-a jucat naţionalizarea societăţilor petroliere străine. Aceste măsuri, împreună cu acelea privind naţionalizarea minelor, a societăţilor de asigurare, a companiilor de distribuţie a produselor petroliere, vin să contribuie în mod serios la consolidarea independenţei ţării, la dezvoltarea ei pe toate planurile — a spus preşedintele.

Referindu-se la obiectivul creării unui „partid revoluţionar la nivelul cerinţelor ţării", preşedintele a declarat că anul 1968 va fi anul întăririi Partidului Frontul Eliberării Naţionale. Vorbitorul a arătat că anul acesta se va intensifica activitatea pentru înfăptuirea reformei agrare. Se va acorda o atenţie sporită dezvoltării învăţămîntului, formării de cadre proprii.

răsfoind presa străină

INDONEZIA: „Un vulcan adormit?"

Ziarul „LE MONDE" a publicat un ciclu de reportaje ale trimisului său special, Jacques Decornoy, care a vizitat recent Indonezia, din care reproducem mai jos cîteva extrase:

Axa Indoneziei trece prin aceste sate cu acoperişuri de paie şi prin mulţimea copiilor. Cîteva cifre: în 1860, — 12 milioane; în 1900 — 28 milioane; în 1967 — 70 de milioane; în anul 2000 — 150 de milioane de iavanezi. Densitate medie pe kilometrul pătrat: 480, dar adesea peste 1 000. Mîine va fi peste 1 000 în medie şi de fapt 2 000, dacă se exclud regiunile cele mai muntoase. A trebuit să se facă o alegere pentru a supravieţui: arborii au dispărut în favoarea maniocului şi orezului, iar animalele nu mai au loc, acolo unde omul de astăzi, ştiind că mîine va trebui să-şi împartă cu alţii o raţie din ce în ce mai slabă, îşi rezervă sie însuşi fiecare centimetru pătrat.

Se poate spune că „pămîntul e bogat", că „într-ajutorarea între săteni" nu e vorbă goală, că există mereu banane şi bananieri; se încearcă astfel să se acopere adevărata faţă a lucrurilor. De fapt, ar trebui, după anumite calcule, 150 000 de tone de orez în plus pe an pentru ca Iava să înceteze să se hrănească din ce în ce mai prost. Productivitatea creşte mai încet decît populaţia. Bineînţeles, este posibil să se facă irigaţie în plus, dar e permis să te întrebi dacă aceasta va fi suficient şi, mai ales, dacă se va pune la timp în practică. Anumite gîtuiri împiedică, desigur, sosirea de orez suficient de pe alte insule. Este însă acesta singurul motiv al sărăciei la oraşe? De pe acum, pentru a se hrăni, populaţia urbană depinde de străinătate.

Iată ce costă scump din punct de vedere financiar şi poate, în curînd, din punct de vedere politic. În fiecare sat doi sau trei soldaţi veghează asupra orezului, depistînd „forţele iraţionale", „elementele sukarniene" sau „comuniste".

Continuarea represiunilor, convertirea celor cu „ginduri rele" la „noua ordine" nu rezolvă nimic. Procurorul general Sugiharto, care, din martie 1966, studiază dosarele Partidului Comunist din Indonezia, pune sub acuzare şi determină condamnări la tribunalul militar. După cifrele pe care ni le-a dat procurorul, 250 000 de comunişti au trecut prin lagăre, (reamintim că peste 500 000 au fost ucişi), 150 000 continuă să fie închişi. Procurorul nu ne-a vorbit însă despre faptul că în schimbul unei sume rotunjoare se poate părăsi lagărul...

...Makasar (Celebes de sud) — Avionul care vine din Djakarta lasă în urmă vulcanii din Iava fumegînd şi se îndreaptă spre nord-est, ca să aterizeze pe imensa insulă în formă de păianjen: Celebes. Aeroportul se află la 23 kilometri de oraş. Ce trebuie să faci ca să ajungi în oraş? Iei un taxi. Călătorul şi şoferul cad de acord: cursa costă 200 de rupii. Intervine însă concurenţa. Cu 100—150 de rupii găseşti un jeep cu un marinar la volan şi un subofiţer care nu face nimic, ştie însă două-trei cuvinte englezeşti.

Prima impresie: armata e omniprezentă. Fapt pe care l-am constatat în Sumatra, ca şi în Celebes dar mai ales în Iava. «Iava este albastră», spune un vechi cîntec. Azi se vorbeşte despre o «Iavă verde»: e culoarea orezăriilor, dar şi a uniformelor.

La Surabaya, într-o duminică de septembrie, am avut prilejul să vedem forţele armate predîndu-şi puterile civile... civililor. Guvernatorul îşi primeşte noile prerogative de la comandanţii infanteriei, marinei, aviaţiei şi poliţiei. Dar cine-i guvernatorul? Wijono, un general din armata de uscat. Ni s-a explicat că el a fost ales de consiliul local, care, la rîndul său, a fost numit. În marea sală de festivităţi, circa 400 de invitaţi ascultau discursul. Cum poţi să afli cine e civil şi cine ofiţer? Vreo 30 de domni distonează în mulţimea uniformelor. Multe uniforme vor fi înlocuite însă cu îmbrăcăminte civilă: primari, prefecţi, responsabilii întregii administraţii. Şeful din Brawidjaya, generalul Jasin, ne-a primit cu dezinvoltură la resedinta sa: generalii se dovedesc, de altfel ca toată lumea, foarte amabili cu străinii. Ceea ce se poate spune despre el este că acest ofiţer vorbeşte nu numai ca un şef local al tuturor genurilor de arme, ci şi în calitate de responsabil, părînd să fi uitat că înainte cu o oră îşi cedase puterile civile: «Trebuie distruse marile grupuri rămase credincioase lui Sukarno. Armata îşi continuă operaţiile împotriva partidului comunist....».

Indonezia a consumat întotdeauna multe lozinci. Una din temele la modă proclamă: «Noi nu vrem militarism». O spune generalul-preşedinte, iar ceilalţi ofiţeri o repetă. Suharto... Dharsono... Jasin... Sarwho Edhie... Kusno Utomo... Numele acestea şi încă vreo cîteva sînt cunoscute de toată lumea aici şi toţi ştiu că sînt numele unor ofiţeri ai armatei de uscat. Militarism sau ba, armata de uscat este aceea care comandă.

«Forţele armate, respectiv armata de uscat...» Formula nu constituie un lapsus. Sukarno, izolat acum în palatul său din Bogor, ţinea la marină şi la aviaţie; acestea trebuie acum să se închine în faţa forţelor de uscat care îşi iau revanşa. Nu este întîmplător că ministerele diferitelor arme au fost suprimate, iar bugetul pe 1968 se dovedeşte foarte zgîrcit pentru acei ce navighează sau zboară. Armata terestră este deci cea în plin avînt. Originea socială a acestor oameni se află adesea în păturile modeste ale naţiunii, origine ce permite ofiţerilor să spună: «Noi venim din popor, ale cărui interese le reprezentăm». Sînt ei oare poporul? Nu, căci armata se consideră ca «un grup social», o «forţă politică».

Armata îşi prelungeşte antenele: ofiţerii pot fi funcţionari de poştă sau directori în ministere. Ea ocupă un număr extraordinar de clădiri şi vile. Se pare că armata deţine jumătate din clădirile din Bandung, unde poliţia girează, foarte prost, un fel de parc de distracţii. Generalul care o comandă e cunoscut ca un om corupt.

Armata nu este singura care practică corupţia. Directorul închisorii din Bandung n-a fost oare arestat pentru că — în schimbul a 300 000 de rupii — a înlesnit unui condamnat de drept comun să evadeze? Mai important este însă să te interesezi la armată de propriile sale proiecte. Flancată de cîţiva miniştri civili, ea şi-a redus la 28 la sută partea din cozonacul bugetar, faţă de 50 la sută cît era înainte. Dar cifrele oficiale nu reflectă întreaga realitate. Vechi practici se perpetuează. Astfel, printr-un joc foarte complex de legături de persoane şi practici feudale, generalul Jenu Sutowo, directorul societăţii de carburanţi, finanţează (oficial) divizia din Iava de centru.

...Harun Zain este guvernatorul Sumatrei. Fusese rector, profesor la universitate şi iată-l acum în fruntea unei populaţii de 2 600 000. Să nu-i vorbeşti de principii. Zain aparţine unui grup de oameni puternici la Djakarta — acela al profesorilor care-l înconjoară pe Suharto. În noua echipă sînt şi cinci profesori sub patruzeci de ani care vorbesc la perfecţie limba engleză. Pentru a înţelege mentalitatea lor, nu-i de prisos de aflat că trei dintre ei sînt absolvenţi ai universităţii Berkeley (California), al patrulea a terminat Institute of Technology din Massachusetts, iar cel de-al cincilea Business School din Harvard. Patronul lor, Widjojo, ne-a spus «Noi sîntem pentru o planificare prin mijlocirea pieţei». De ce să se mai amestece şi planul — bombănea un diplomat american la Djakarta. Fiţi liniştit: mecanismul pieţei va cîştiga, iar firele lui sînt trase de interese capitaliste străine.

...Ce face poporul? El tace. Ascultă comunicatele plicticoase, îşi cultivă orezăriile sau vinde ţigări de contrabandă. Poporul ignoră în ce sens vor hotărî generalii «pentru el», în ce sens vor manifesta studenţii «pentru el», ce şi cum se vor investi capitalurile străine «pentru el». El ignoră şi că în «lumea bună» din capitală e de «bon ton» să vorbeşti în olandeză despre ultimul disc înregistrat de Beattles, sau despre stupefiantele din California.

Forţa realităţilor poate să ducă Indonezia spre orientări pe care nu le-a ales şi nici nu le-a prevăzut... O problemă este de a şti dacă principalii săi creditori nu vor obliga Indonezia să se orienteze spre occidentul american. Washingtonul a dat dovadă pînă acum de o abilă prudenţă. Totuşi, ambasadorul său, Green, tinde să se facă mai puţin discret... În jurul unor interese străine, publice şi particulare, riscă să se formeze «clientele» care nu vor contribui cu nimic la asanarea vieţii politice indoneziene.

De doi ani acest popor harnic, lucrînd în condiţii dificile un pămînt din ce în ce mai puţin, este lipsit de entuziasm. Generalii au pus mîna pe funcţiile înalte, studenţii şi partidele lor politice discută în vid. «Noua ordine» domneşte fără opoziţie. Dar pe aceste pămînturi arzătoare, cu vulcanii în continuă fierbere, «forţele iraţionale» pe care decretele militare nu le pot domoli nu şi-au terminat erupţiile. Indonezia sau vulcanul adormit..."

SPORT

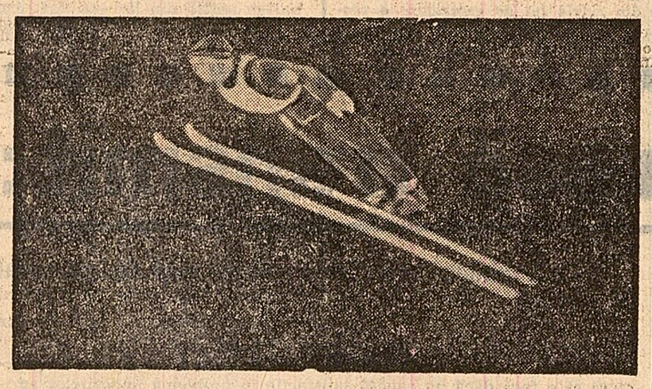

INNSBRUCK 6 (Agerpres). — Cea de-a treia „mansă" a competiţiei internaţionale de sărituri cu schiurile contînd pentru „Turneul celor 4 trambuline" de la Innsbruck, a fost cîştigată ieri de sportivul sovietic G. Napalkov care a totalizat 222 puncte (săriturile sale au măsurat 87 şi 91 m). Pe locurile următoare s-au clasat Wirkola (Norvegia) — 220,9 puncte şi Raska (Cehoslovacia) — 215,5 puncte.

În clasamentul general conduce Wirkola cu 679 puncte, urmat de Neuendorf (R. D. Germană) — 656 puncte şi Grini (Norvegia) — 638,7 puncte.

S-a încheiat turneul de la Hastings

● PE LOCUL I PATRU CONCURENŢI, ÎNTRE CARE ŞI FL. GHEORGHIU

LONDRA 6 (Agerpres). — Pentru prima oară după 1952, patru jucători au împărţit primul loc la actuala ediţie a tradiţionalului turneu de şah de la Hastings. Cei 4 cîştigători sînt: Florin Gheorghiu (România), Suetin, Stein (U.R.S.S.) şi Hort (Cehoslovacia), care au totalizat acelaşi număr de puncte. În ultima rundă, a 9-a, au fost înregistrate următoarele rezultate: Hort-Hartston 1—0; Ostojic-Basman remiză; Suetin-Gheorghiu remiză (în 24 de mutări); Stein-Whiteley remiză; Kaplan-Keene remiză.

Clasamentul final: 1—4 Gheorghiu (România), Suetin (U.R.S.S.), Stein (U.R.S.S.) şi Hort (Cehoslovacia) — cîte 6 puncte; 5. Ostojic (Iugoslavia) — 5 puncte; 6. Kaplan (Porto Rico) — 4 puncte; 7. Whiteley (Anglia) — 3,5 puncte; 8—9. Hartston (Anglia) şi Keene (Anglia) — cîte 3 puncte; 10. Basman (Anglia) — 2,5 puncte.

În grupa finală a turneului internaţional de şah pentru juniori de la Groningen, Karpov (U.R.S.S.) totalizează 3,5 puncte, fiind urmat în clasament de Timan (Olanda) 3 puncte, Jocha (Ungaria) 2,5 puncte, Zara (România) 2 puncte şi Lightering (Olanda) 1,5 puncte.

ÎN CAMPIONATELE NAŢIONALE DE...

...VOLEI

Sîmbătă în sala Dinamo într-un meci feminin de volei contînd pentru campionatul republican, Rapid Bucureşti a învins cu scorul de 3—0 echipa Combinatului Poligrafic Bucureşti.

primele meciuri ale turului doi din cadrul campionatului republican de hochei pe gheaţă. Rezultate: Agronomia Cluj-Tîrnava Odorhei 7—2; Steaua-Avîntul Gheorghieni 14—0; Avîntul Miercurea Ciuc-Petrolul Geologie 5—2.

(Agerpres)

...BASCHET

În sala sporturilor de la Floreasca s-au disputat ieri două meciuri masculine de baschet din cadrul campionatului ţării. Iată rezultatele înregistrate: Dinamo-Politehnica Bucureşti 88—74; Steaua-I.C.F. 76—65.

...HOCHEI

Ieri pe patinoarul artificial din parcul „23 August" s-au disputat

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

ASEARĂ LA LEUTERSHAUSEN echipa masculină studenţească de handbal a României a învins cu scorul de 24—8 (14-5) echipa Spaniei şi s-a calificat pentru sferturile de finală ale campionatului mondial universitar care vor avea loc luni 8 ianuarie. Alte rezultate: Finlanda — Olanda 23—20; Cehoslovacia — U.R.S.S. 12—12; Suedia — Franţa 12—7; R. F. a Germaniei — Belgia 30—7; Polonia — Austria 15—10.

● ÎN MECIUL PENTRU TITLUL MONDIAL DE ŞAŞKI dintre Kuperman şi Andreiko, ce se desfăşoară la Tbilisi, scorul este 2—2. Cei doi jucători urmează să mai susţină 5 partide.

ÎN AL DOILEA TUR al turneului de hochei pe gheaţă de la Winnipeg, selecţionata Suediei a obţinut o surprinzătoare victorie cu scorul de 6—4 (2—0, 2—2, 2—2) asupra echipei U.R.S.S., campioană mondială şi olimpică.

Tablou conjunctural pestriţ şi contradictoriu

(Urmare din pag. I)

Conjunctura economiei capitaliste în 1967 a debutat sub semnul încetinirii ritmului de creştere a producţiei industriale şi s-a încheiat într-o atmosferă de îngrijorare, cauzată de noi presiuni inflaţioniste şi de instabilitate valutară. În S.U.A., ritmul de creştere economică a slăbit în prima jumătate a anului trecut prin reducerea investiţiilor în construcţiile de maşini şi în industria producătoare de bunuri de folosinţă îndelungată. În a doua jumătate a anului, cererea de consum particulară şi publică, împreună cu ritmul susţinut în construcţii şi cu expansiunea exporturilor, au devenit factori de relativă înviorare a economiei americane. Uriaşele cheltuieli militare (numai acelea legate de susţinerea agresiunii în Vietnam depăşesc 27 miliarde de dolari) alimentează însă instabilitatea situaţiei economice prin tendinţe inflaţioniste, creşterea indicelui preţurilor de consum şi deficitul sporit al balanţei de plăţi.

Situaţia economică a Angliei — concretizată, în prima jumătate a anului 1967, printr-o scădere a producţiei industriale, o creştere a şomajului şi o stagnare a consumului privat — s-a agravat în a doua jumătate a anului ca urmare a sporirii deficitului balanţei de plăţi, care a provocat devalorizarea lirei. Cheltuielile publice şi investiţiile în construcţii au evoluat pozitiv, dar nu au fost suficiente pentru a putea modifica datele esenţiale ale problemei.

Pentru prima oară după 15 ani de expansiune continuă, economia R. F. a Germaniei înregistrează o scădere a producţiei industriale. Indicele producţiei s-a diminuat cu aproape 7 la sută din iulie 1966 pînă în februarie 1967. Numărul şomerilor a crescut de la 110 000 în martie 1966, la peste 600 000 în mai 1967, în ciuda faptului că o bună parte a muncitorilor străini s-au reîntors în ţările lor. Politica de stimulare a investiţiilor şi a comerţului exterior a făcut să apară către sfîrşitul anului unele semne de înviorare, dar foarte moderate.

În Franţa, producţia industrială a crescut din iunie 1966 pînă în iunie 1967 cu mai puţin de 2 la sută. Există însă indicii de redresare: investiţiile particulare au înregistrat pe întreg anul 1967 un spor de 8 la sută, faţă de 6,7 la sută în 1966, iar investiţiile publice au crescut cu 10 la sută.

Dezvoltarea economică a Italiei a continuat în anul 1967 în ritm susţinut şi în toate sectoarele de activitate, cu excepţia construcţiilor. Un factor determinant al expansiunii a fost creşterea cererii interne, pe cînd în 1966 conjunctura a fost susţinută de sporirea exporturilor.

Japonia a înregistrat o creştere remarcabilă a producţiei sale industriale, datorită investiţiilor în industrie şi cererii interne, cît şi exporturilor. După aprecierile experţilor O.C.D.E. (Organizaţia pentru colaborare şi dezvoltare economică), previziunile oficiale asupra creşterii produsului naţional brut cu 9 la sută vor fi depăşite. Aceiaşi experţi se aşteaptă ca dinamismul economiei nipone să fie însoţit de o sporire mai rapidă a preţurilor şi de o reducere accentuată a excedentului balanţei de plăţi.

În contextul general al conjuncturii economice în 1967 se remarcă agravarea unor tendinţe, care constituiau probleme majore ale economiei mondiale. Înainte de toate, dată fiind revoluţia tehnico-ştiinţifică ce-şi pune amprenta tot mai intens asupra producţiei moderne, este vorba de decalajul tehnologic între ţările dezvoltate şi cele în curs de dezvoltare pe de o parte, şi de decalajul între S.U.A. şi ţările Europei occidentale pe de altă parte; de instabilitatea valutară în Occident; de problemele economice repuse din nou în dezbatere prin Cartea de la Alger a ţărilor în curs de dezvoltare.

Avansul tehnologic al S.U.A. faţă de ţările Europei occidentale — avans care se transformă în „prăpastia tehnologică" faţă de nivelul statelor în curs de dezvoltare — este ilustrat de unele date, potrivit cărora ţările vest-europene, care deţineau 70 la sută din invenţiile brevetate în 1930, nu mai înregistrează decît 44 la sută în ultimii ani. Deficitul balanţelor tehnologice, adică proporţia între valoarea brevetelor de invenţii importate faţă de cele exportate, s-a mărit în perioada 1954—1964 de 4 ori în Franţa, de 4,3 ori în R. F. a Germaniei şi de circa 3 ori în Italia.

Realităţile anului 1967 reliefează din nou problemele economice complexe, unele grave, cu care sînt confruntate ţările în curs de dezvoltare. Dacă în ţările dezvoltate venitul anual mediu pe locuitor depăşeşte 2 000 de dolari, şi creşte anual cu 60 de dolari, în statele în curs de dezvoltare venitul mediu se situează sub 200 de dolari şi sporeşte anual cu numai 2 dolari. Capacitatea de cumpărare a acestor din urmă state a continuat să se diminueze ca urmare a scăderii preţurilor obţinute la exporturile lor, în majoritate materii prime. „Foarfeca preţurilor" provoacă ţărilor în curs de dezvoltare pierderi anuale de 2,5 miliarde de dolari, sumă ce echivalează cu jumătate din aportul financiar exterior primit de aceste ţări.

Instabilitatea şi insuficienţa sistemului monetar internaţional (etalonul aur şi devize) s-au manifestat în primul rînd prin fluctuaţiile cursurilor a numeroase valute ale ţărilor slab dezvoltate şi chiar ale unor ţări dezvoltate. Devalorizarea lirei britanice, urmată de devalorizarea altor monete, precum şi recentele măsuri de austeritate ale S.U.A. au subliniat aceleaşi tendinţe negative.

Conjunctura anului 1967 nu a apropiat de rezolvare nici una dintre problemele mari ale economiei capitaliste; dimpotrivă, s-ar putea spune că încetinirea ritmului de creştere a agravat evoluţia critică a unor fenomene negative şi a accentuat urgenţa aplicării de măsuri impuse de această situaţie.

viața internațională

DOSARUL CIPRIOT

Intrevederi la O.N.U. după hotărîrile adoptate la Nicosia

NEW YORK 6 (Agerpres). — Ministrul de externe al Ciprului, Spyros Kyprianu, a avut o întrevedere cu secretarul general al O.N.U., U Thant, în cursul căreia i-a înmînat textul unei declarații din partea președintelui Makarios prin care îl informează că guvernul cipriot a hotărît să nu permită intrarea sau ieșirea din cartierul cipriotilor turci din Nicosia a membrilor „guvernului provizoriu" instituit în cursul acestei săptămîni sub conducerea lui Kuciuk. Măsura luată, se arată în declarație, este necesară pentru a restrînge activitatea administrației ilegale, care poate submina unitatea statului Cipru.

U Thant a avut, de asemenea, întrevederi separate cu reprezentantul Turciei la O.N.U., Orhan Eralp, și cu reprezentantul Greciei la O.N.U., Dmitri Bitsios.

Potrivit agenției U.P.I., U Thant apreciază crearea „guvernului provizoriu" al cipriotilor turci ca „inoportună". Potrivit aceleiași agenții, secretarul general al O.N.U. a reînnoit în cursul întrevederilor cu părțile direct interesate apelul la moderație și reținere de la „orice acțiune care ar putea agrava situația din insulă".

★

Comentînd hotărîrea președintelui Makarios, liderul cipriot turc, Fazil Kuciuk, a subliniat, într-o declarație, că aceasta înseamnă că un sfert din populația turcă va continua să fie privată de drepturile constituționale și să trăiască sub blocada economică. „Aceste măsuri, a adăugat Kuciuk, sînt contrare rezoluțiilor adoptate de Consiliul de Securitate și agravează o situație și așa încordată". Kuciuk a repetat că formarea „cabinetului provizoriu" a fost făcută „în intenția de a reorganiza un sistem de administrație existent și pe care comunitatea turcă îl introdusese pe cînd se găsea privată de toate serviciile publice".

R. A. U. a propus amînarea conferinței de la Rabat

După cum a anunțat Agenția M.E.N., Republica Arabă Unită a propus în cadrul ședinței Consiliului Ligii Arabe, care s-a deschis sîmbătă la Cairo, amînarea celei de a cincea conferințe arabe la nivel înalt, ce urma să aibă loc la 17 ianuarie la Rabat.

Ședința Ligii Arabe a avut ca obiect discutarea rezultatelor misiunii ministrului afacerilor externe al Marocului, Ahmed Laraki, în Siria și Arabia Saudită. Delegatul Marocului, Abdel Hadi Abu Taleb, a făcut o expunere arătînd că Siria și Arabia Saudită nu sînt de acord cu convocarea acestei conferințe. Apoi, delegația R.A.U. a propus amînarea conferinței arabe la nivel înalt pentru o dată ce va fi fixată ulterior prin consultări între statele membre. Consiliul Ligii Arabe a hotărît ca următoarea ședință să aibă loc luni pentru a da posibilitate delegaților să consulte guvernele respective.

Repercusiunile în Europa occidentală ale măsurilor financiare anunțate de Casa Albă

● Trimisul Washingtonului a înregistrat îngrijorări în capitalele vest-europene ● Obiecțiile guvernului olandez ● Vînzările de armament și redresarea balanței de plăți americane

După etapele Bonn, Roma și Bruxelles, subsecretarul de stat al S.U.A., N. Katzenbach, a sosit vineri seara la Paris, de unde va pleca la Londra, în cadrul turneului vest-european pe care îl întreprinde pentru a explica forurilor oficiale din capitalele occidentale sensul și caracterul măsurilor pentru redresarea balanței de plăți americane anunțate în urmă cu cîteva zile de președintele Johnson.

De-abia sosit la Paris, emisarul american a ținut o conferință de presă. În cursul convorbirilor de pînă acum — a spus el — am înregistrat anumite „îngrijorări" exprimate în legătură cu măsurile financiare ale S.U.A.; de asemenea, Katzenbach a afirmat că Pieței comune îi revine „să se descurce cum poate" în legătură cu penuria de capital pe care o va antrena aplicarea măsurilor americane.

În cadrul convorbirilor de la Paris, Michel Debré, ministrul francez al economiei și finanțelor, i-ar fi atras atenția subsecretarului de stat american că, pînă în prezent, filialele din Franța ale companiilor americane au fost tratate ca societăți franceze, mai ales în ceea ce privește accesul la credite. Debré a menționat că noi probleme se vor ivi în cazul în care o reglementare din exterior va fi impusă acestor filiale. Partea franceză a subliniat că este necesar ca problemele abordate să constituie obiectul unor discuții ulterioare între țările interesate și în cadrul organizațiilor internaționale competente. La rîndul său, Katzenbach a declarat că „problemele au fost discutate cu realism". El a precizat că nu a cerut francezilor măsuri speciale de cooperare.

La sfîrșitul întrevederilor de la Roma, ministrul italian al Trezoreriei, Colombo, a anunțat că Consiliul de Miniștri al Italiei se va întruni la începutul săptămînii viitoare pentru a studia și adopta eventual o primă tranșă de „contramăsuri de compensare" în favoarea sectoarelor ce vor fi cel mai mult lezate de noile măsuri financiare ale S.U.A.

După vizita la Bruxelles a lui Katzenbach, ziarul „Le Soir" remarcă **„dificultățile pe care le întîmpină dolarul pot avea repercusiuni serioase asupra economiei belgiene".** Această îngrijorare este împărtășită și de alte ziare belgiene. După cum relevă „La Cité", vizita lui Katzenbach a urmărit în primul rînd să convingă țările vest-europene că „ele poartă, de asemenea, răspunderea pentru deficitul balanței de plăți a S.U.A. și să ceară aliaților să sporească achizițiile lor de mărfuri și mai ales de armament din S.U.A.".

Potrivit unei anchete întreprinse de corespondenții din străinătate ai agenției France Presse, țările vest-europene se așteaptă la o serioasă diminuare a veniturilor lor de pe urma turismului. Neliniștea se face simțită mai ales în Marea Britanie, unde se credea că devalorizarea lirei sterline va contribui la înviorarea turismului.

Vineri seara, Consiliul de Miniștri olandez s-a întrunit pentru a examina consecințele economice ale măsurilor S.U.A. După reuniune — și în urma consultării cu Belgia și Luxemburgul — **guvernul olandez a hotărît să trimită administrației americane un memoriu în care sînt exprimate obiecțiile sale față de aceste măsuri. După cum consideră guvernul olandez, hotărîrile S.U.A. afectează veniturile balanței de plăți și Haga apreciază că ele nu coincid de loc cu doctrina Fondului Monetar Internațional.**

Pentru astăzi este prevăzută la Basel reuniunea guvernatorilor celor șapte bănci centrale occidentale, membre ale Pool-ului aurului (S.U.A., Anglia, Belgia, Olanda, R. F. a Germaniei, Elveția și Italia; vor lipsi reprezentanții băncii Franței, deoarece această țară nu mai este parte activă a Pool-ului, începînd cu 1 ianuarie 1968). Este mai mult ca sigur că diversele măsuri preconizate de administrația Johnson, destinate „să apere dolarul american", vor determina aprige dispute în timpul celor două zile de ședință.

Pentagonul a anunțat că Statele Unite vor vinde în străinătate, în următorii 10 ani, armament în valoare de 15 miliarde dolari. Într-o știre transmisă din Washington de agenția France Presse se anunță: Guvernul Statelor Unite speră că vînzările de armament american în străinătate în cursul viitorilor ani vor continua să ocupe „un loc apreciabil" în balanța lor de plăți.

Să înceteze bombardamentele americane asupra R. D. Vietnam!

Cereri adresate Washingtonului de miniștrii de externe ai Olandei, R. F. a Germaniei și Italiei

După cum a anunțat agenția Reuter, în urma ședinței din 5 ianuarie a cabinetului de miniștri al Olandei, consacrată situației din Asia de sud-est, într-un apel remis ambasadorului S.U.A. la Haga, ministrul afacerilor externe al Olandei, Joseph Luns, a cerut guvernului american să întreprindă măsuri constructive în vederea găsirii unei soluții pașnice a conflictului din Vietnam.

Se menționează că după demersurile pe lîngă S.U.A. ale miniștrilor de externe ai Italiei, Amintore Fanfani, și ministrului vest german de externe, Willy Brandt, Joseph Luns este al treilea ministru de externe vest-european care a cerut, în ultimele zile, Statelor Unite să adopte o atitudine constructivă în problema vietnameză.

Rezoluția conducerii Partidului Social-Democrat din Germania

BONN 6 (Agerpres). — Un comunicat publicat la Bonn, după reuniunea Comitetului Executiv al Partidului Social-Democrat din Germania, declară că acest for s-a pronunțat pentru încetarea imediată a bombardamentelor aviației americane asupra Vietnamului de nord ca o măsură în vederea creării condițiilor pentru angajarea unor tratative de pace în Vietnam. Un purtător de cuvînt social-democrat a precizat că Comitetul Executiv a exprimat părerea că la tratative vor trebui să participe toate părțile, inclusiv reprezentanții Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud.

După cum relatează France Presse, poziția adoptată de P.S.D.G. față de războiul din Vietnam a provocat încordarea relațiilor sale cu partenerul de coaliție guvernamentală, Uniunea Creștin-Democrată. Purtătorul de cuvînt al U.C.D., Arthur Rathke, a reacționat prompt declarînd că, după părerea conducerii U.C.D., declarația social-democraților ar reprezenta „un amestec în treburile interne" ale S.U.A. Un purtător de cuvînt guvernamental a precizat, la rîndul său, că guvernul federal „s-a abținut totdeauna să se pronunțe asupra războiului din Vietnam și va continua să facă acest lucru". Potrivit cercurilor informate din Bonn, Partidul Liber-Democrat, de opoziție, intenționează să ceară deschiderea unei dezbateri asupra Vietnamului în Bundestag.

Un ziar american despre declarația ministrului de externe al R. D. Vietnam

„Dacă Administrația Johnson ar dori negocierea conflictului din Vietnam, este aproape cert că tratativele ar putea începe — scrie influentul ziar american „New York Times". Considerăm că a sosit momentul ca președintele Johnson să facă un pas înainte în vederea tratativelor. Cea mai bună manieră de a începe această nouă politică constă în a înceta imediat bombardamentele asupra Vietnamului de nord". Un alt mare cotidian american, „The Chicago Sun-Times", publică pe prima pagină un apel intitulat „Pentru o pace onorabilă", cerînd cititorilor „să se adreseze președintelui Johnson pentru ca acesta să ordone încetarea bombardamentelor asupra Vietnamului de nord". Ziarul subliniază importanța declarației vicepremierului și ministrului de externe al R. D. Vietnam, Nguen Duy Trinh, în care acesta cere Statelor Unite să înceteze necondiționat bombardamentele asupra R. D. Vietnam dacă doresc cu adevărat negocieri. **Această declarație este calificată de cotidianul menționat drept** „o șansă pentru începerea negocierilor care să pună capăt războiului din Vietnam".

Un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe al Canadei a calificat declarația ministrului afacerilor externe al R. D. Vietnam drept „interesantă și promițătoare".

O declarație a Ministerului Afacerilor Externe al R. D. Vietnam

HANOI 6 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Democrate Vietnam a dat publicității, la 6 ianuarie, o declarație în care condamnă atacurile săvîrșite de avioane americane în perioada 3—5 ianuarie 1968 asupra portului Haifong și a regiunii Hanoiului. In declarație se arată că avioane americane au comis un atac barbar împotriva portului Haifong, lansînd un mare număr de bombe cu explozie întîrziată pe rîul Cam, principala cale fluvială spre Haifong, și au avariat un mare număr de nave străine ancorate în port, printre care și cargoul sovietic „Pereslavli-Zaleski". Acest act constituie o gravă violare a acordurilor de la Geneva cu privire la Vietnam și a prevederilor dreptului internațional care stipulează libertatea comerțului și navigației între țări și libertatea de a folosi porturile. Guvernul Statelor Unite trebuie tras la răspundere pentru toate consecințele ce decurg din actele lui de escaladare a războiului, scrie declarația.

Tovarășul Alexander Dubcek, prim-secretar al C. C. al P. C. din Cehoslovacia

— Date biografice —

PRAGA 6 (Agerpres). — După cum s-a anunțat, tovarășul Alexander Dubcek a fost ales prim-secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia. În datele biografice transmise cu acest prilej de agenția C.T.K. se arată că el s-a născut la 27 noiembrie 1921, în Ugrovec, raionul Topolceany, în familia unui muncitor timplar progresist. În 1939, la vîrsta de 18 ani, în timp ce se califica în meseria de lăcătuș, a intrat în rîndurile Partidului Comunist din Cehoslovacia, aflat în ilegalitate, și a participat la activitatea de partid și mișcarea de rezistență antifascistă. Între 1942 și 1944 a lucrat ca fierar la uzinele „Skoda" din Dubnice pe Vah și a luptat în rîndurile partizanilor în perioada răscoalei naționale slovace, pentru făurirea unui stat unic al cehilor și slovacilor.

După eliberarea Cehoslovaciei, tovarășul Dubcek a lucrat ca muncitor într-o fabrică, unde totodată a ocupat și diferite funcții de partid. În 1949 a fost numit secretar cu probleme organizatorice și apoi prim-secretar al Comitetului raional de partid din Trencin.

Din 1951, A. Dubcek lucrează în aparatul C.C. al P.C. din Slovacia la Bratislava apoi, în 1953, devine prim-secretar al Comitetului regional de partid din Banska Bystrica. A absolvit cursul fără frecvență al Facultății de științe juridice a Universității „Komenski" din Bratislava, iar în 1955—1958 a terminat Școala superioară politică de pe lîngă C.C. al P.C.U.S. la Moscova.

Din 1958 ocupă importante funcții de partid, iar la Conferința Națională a P.C. din Cehoslovacia, în anul 1961, a fost ales secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia.

În anul 1962, A. Dubcek a fost ales membru al Prezidiului și secretar al C.C. al P.C. din Slovacia și, în același an, membru al Prezidiului C.C. al P.C. din Cehoslovacia. În 1963 a devenit prim-secretar al C.C. al P.C. din Slovacia. El este deputat în Adunarea Națională și în Consiliul Național Slovac.

agențiile de presă transmit:

■ *Schimb de vederi U Thant—Eshkol* ■ *Cercurile bancare ateniene în opoziție cu oficialitățile guvernamentale* ■ *Criză în cabinetul din Uttar Pradesh*

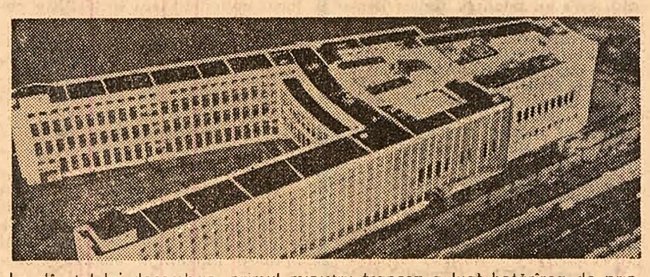

La sfîrșitul lui decembrie, primul ministru francez a luat hotărîrea de principiu de a regrupa în localurile N.A.T.O., acum părăsite, cele șapte direcții ale Ministerului Educației Naționale **În fotografie:** fostele localuri ale N.A.T.O.

Cinci miniștri socialiști au demisionat din guvernul de coaliție al statului indian Uttar Pradesh. Este posibil ca guvernul acestui stat, (cu o populație de peste 80 milioane locuitori), să fie pus la grea încercare. Partidul socialist Samyukta, din care fac parte miniștrii demisionari, nu și-a retras încă sprijinul acordat guvernului, dar amenință să o facă dacă nu capătă satisfacție în problema impozitelor agricole. În cazul căderii actualului guvern, este posibil ca partidul Congresului al primului ministru Indira Gandhi să revină la putere în Uttar Pradesh.

Criza izbucnită recent în conducerea Băncii Naționale a Greciei, care a dus la numeroase demisii, printre care și a guvernatorului băncii, a viceguvernatorului și a mai multor membri ai Consiliului de administrație, a cuprins vineri și conducerea Băncii de stat pentru dezvoltarea industrială a Greciei. S-a anunțat oficial că guvernatorul acestei bănci, Spyros Loverdos, și viceguvernatorii A. Gheorghiu și Gr. Panas și-au înaintat demisiile. Oficialitățile continuă să păstreze tăcere în legătură cu cauzele crizei izbucnite în cercurile conducătoare ale băncilor. Unii observatori economici consideră că demisiile ar avea drept motiv contradicțiile ivite între cercurile economice guvernamentale și cercurile bancare, în legătură cu politica economică și financiară a actualului regim.

Primul ministru izraelian și secretarul general al O.N.U. „au procedat la un schimb de vederi asupra Orientului Mijlociu și Vietnamului". „Secretarul general a acceptat, în principiu, invitația de a vizita Izraelul", se spune în comunicatul publicat vineri seara după întrevederea dintre Levi Eshkol și U Thant. Într-o declarație făcută ziariștilor, Eshkol a afirmat că este optimist în privința rezultatelor misiunii în Orientul Mijlociu a lui Gunnar Jarring, reprezentantul personal al secretarului general al O.N.U.

Hubert Humphrey a sosit în Etiopia. În cadrul turneului întreprins în cîteva țări africane, vicepreședintele S.U.A. vizitează în prezent Etiopia. În cursul după-amiezii de sîmbătă, scrie agenția Reuter, Humphrey trebuia să facă o vizită la Universitatea din Addis Abeba. Dar din cauza unor manifestații antiamericane această vizită a fost anulată. Sute de studenți, scrie agenția France Presse, au demonstrat pe străzile ce duc spre universitate. Demonstranții au protestat împotriva intervenției agresive a Statelor Unite în Vietnam și au cerut evacuarea bazei de telecomunicații americane aflată la Asmara.

400 000 de pulsații

Sîmbătă, în cea de-a 5-a zi după operație, starea lui Philiph Blaiberg este excelentă, transmite agenția France Presse. Inima funcționează normal, circulația sanguină este bună și pulsul regulat.

Cu un ritm de 70 de pulsații/minut, noua inimă a lui Philiph Blaiberg s-a contractat pînă sîmbătă după-amiază, cînd s-au transmis aceste amănunte, de peste 400 000 de ori după operația efectuată marți.

...Într-un cartier din Capetown, sîmbătă a avut loc înmormîntarea tînărului metis Clive Haupt, a cărui inimă bate în pieptul lui Philiph Blaiberg. În mulțimea adunată se afla și primarul orașului Capetown, fapt neobișnuit într-un oraș sud-african, precum și dr. Barnard, împreună cu echipa sa.

Rezultate ale studiilor medicale românești aplicate de chirurgii de la Groote Shuur

Agențiile de presă, printre care A.F.P., menționează în știrile transmise din Capetown că în regimul alimentar al pacientului sînt folosite și indicațiile prescrise în studiile profesorului român Iancu Gonțea, șeful catedrei de igiena alimentației de la Institutul de medicină și farmacie din București. Într-o convorbire a redactorilor „Agerpres", Gh. Brătescu și S. Lucian, cu profesorul Gonțea, acesta a declarat că medicii din Capetown aplică cele mai noi cuceriri în domeniul regimului alimentar, printre care și experiența colegilor lor din București cu privire la nutriția rațională a organismului uman. Profesorul Bronte Steward, de la Universitatea din Capetown, care face parte din echipa chirurgului Barnard, a colaborat cu catedra de igienă a alimentației din București, căreia i-a solicitat rezultatele obținute în domeniul nutriției raționale — a menționat prof. Gonțea. El a arătat: Noi am descoperit că toate alimentele, în afara componentelor lor nutritive, au și elemente antinutritive, dăunătoare organismului. Experiențele au dovedit că, indiferent dacă omul este sau nu bolnav, esențialul în alimentația sa îl constituie nu prescrierea unei diete, ci realizarea unui echilibru între ceea ce consumă organismul și ceea ce primește el ca hrană. Ca urmare, în tratamentul aplicat lui Blaiberg sîntem de părere că chirurgul Barnard și colegii săi trebuie să asigure nevoia de vitamine și proteine, nu prin drogare cu medicamente și vitamine pure, ci prin produse naturale, prelucrate în așa fel încît să se inactiveze substantele antinutritive, dăunătoare. O dietă dezechilibrată ar face ca bolnavul să nu poată supraviețui.

PANAMA

POPORUL ÎȘI APĂRĂ DREPTURILE SALE LEGITIME

Dezbaterî aprinse în Adunarea Națională a statului Panama; în final s-a adoptat o rezoluție care prevede „anularea totală și irevocabilă" a tratatelor care reglementează de peste 50 de ani relațiile acestui stat cu S.U.A. în privința Canalului Panama. A fost abandonată și discutarea proiectelor de tratat care urmau să înlocuiască tratatele în vigoare și să fie semnate în cursul lunii decembrie la Washington după mai multe amînări succesive. Astfel, una dintre problemele care de mai bine de o jumătate de secol constituie punctul nevralgic al relațiilor americano-panameze, este înscrisă cu prioritate pe agenda politică a anului 1968.

Problema are o istorie veche și furtunoasă. La numai două săptămîni după proclamarea independenței, acum mai bine de 50 de ani, Statele Unite s-au grăbit să-și trimită infanteria marină la fața locului, pentru „a apăra" tînăra Republică Panama. Ele au reușit să obțină concesionarea zonei în care își preciza contururile îndrăzneața întreprindere la care visase contele de Lesseps: unirea, printr-un canal, a celor două oceane — Atlantic și Pacific. Întreprinderea s-a dovedit rentabilă. „Panama Canal Company" s-a transformat într-un adevărat „stat în stat", subordonînd aproape toate sectoarele economiei naționale. Redevențele acordate anual Panamei de compania nord-americană nu reprezintă decît 1 la sută din profitul anual de 190 milioane de dolari.

Teritoriul țării este privat de 1 435 de kilometri pătrați, suprafață pe care se întinde Canalul Panama — gigantica construcție care a costat 380 milioane de dolari, 11 ani de muncă neîntreruptă și viața a zeci de mii de oameni. Zona Canalului constituie o adevărată oază de opulență într-un deșert, unde continuă să domnească sărăcia, bolile, șomajul.

Interesele nord-americane, care la începutul secolului erau mai ales de ordin economic, au devenit cu timpul mult mai complexe. În zona Canalului au fost instalate nu mai puțin de 15 baze militare. Aici se află o școală a poliției interamericane și școli speciale de luptă împotriva mișcării de eliberare.

Ceea ce a stîrnit de-a lungul anilor indignarea populației autohtone a fost încălcarea sistematică a suveranității republicii. De cîtva timp mișcările populare s-au ținut lanț. S-au imprimat adînc în memoria opiniei publice de pretutindeni incidentele din ianuarie 1964. Atunci, soldații americani au împroșcat cu rafale de mitralieră mulțimea ieșită în stradă care cerea ca, în zona Canalului, pe edificii, alături de drapelul S.U.A., să fie ridicate și culorile naționale panameze. Au urmat apoi alte valuri de mișcări protestatare: noiembrie 1965, iunie 1966.

Sub presiunea maselor, cabinetul panamez s-a văzut constrîns să ceară S.U.A. revizuirea acordurilor în virtutea cărora Panama este deposedată de o serie dintre atributele suveranității sale. Washingtonul a recurs la o dublă manevră: consimțind să poarte discuții cu autoritățile panameze, a lăsat totodată să se înțeleagă că S.U.A. ar intenționa să construiască un nou canal interoceanic. În cercurile de specialitate au fost avansate circa 40 de proiecte. Acesta era mai ales un element de presiune psihologică, știindu-se că statul Panama, a cărui economie și așa mutilată, ar avea și mai mult de suferit în cazul construirii unei noi linii de legătură între cele două oceane.

La mijlocul anului 1967, după încheierea primei runde a convorbirilor americano-panameze cu privire la statutul Canalului, părea iminentă semnarea unor noi tratate. Fusese fixată și ziua semnării — 26 iunie. Tratativele au fost prezentate, de partea americană, ca o expresie a „efortului de reconciliere a intereselor economice și strategice ale S.U.A., cu sentimentele naționale ale statului Panama". Dar, după ce conținutul lor a devenit cunoscut cercurilor largi din Panama, s-a văzut că cele trei tratate nu aduc schimbări esențiale în statutul Canalului. „Panama Canal Company" ar urma să fie înlocuită de un alt organism cu participare panameză la administrația Canalului, dar tot pe o bază minoritară, ceea ce ar îngădui S.U.A. să-și păstreze în continuare controlul aproape exclusiv. Administrarea Canalului propriu-zis și a zonei Canalului va fi exercitată, potrivit acordurilor, de un „consiliu director mixt", format din cinci delegați guvernamentali nord-americani și patru panamezi, care-și va adopta deciziile cu... majoritate de voturi. Plățile anuale către Panama ar urma să fie efectuate după criterii noi — jumătate din beneficii, plus o sumă fixă calculată în baza tonajului vaselor care trec prin Canal — și ar crește de la 1,9 milioane de dolari, la circa 17 milioane de dolari. Deși se prevede sporirea redevențelor, aceasta nu corespunde nici pe departe unei repartiții echitabile a venitului. Un alt tratat stipulează nu numai menținerea în continuare a bazelor militare ale S.U.A. și, deci, prezența în zonă a circa 10 000 de militari americani, dar chiar întărirea acestei prezențe militare prin amenajarea așa-numitelor „arii de manevră și observație" în interiorul și în afara zonei. (Ziarul „El Caribe" informa că unul dintre principalele obiective ale tranzacției îl constituie crearea unor gigantice baze militare).

În sfîrșit, al treilea proiect de tratat ar fi conferit S.U.A. dreptul de a construi un nou canal la nivelul mării, dacă și cînd autoritățile americane vor considera necesar. Prin toate acestea, Washingtonul și-ar asigura controlul economic și politico-militar în regiunea respectivă pînă la 31 decembrie 2067.

Conținutul proiectelor de tratat a trezit o largă reacție de nemulțumire în Panama. Partidele politice, organizațiile obștești, muncitori și țărani, studenți și intelectuali, grupări reprezentînd burghezia națională, au protestat energic împotriva unor asemenea acorduri care ar legifera la nesfîrșit încălcarea suveranității naționale a republicii. Nemulțumirea populației s-a exprimat în numeroase greve și demonstrații. Opoziția parlamentară a calificat noile tratate drept o „tranzacție rușinoasă pentru națiune". Președintele panamez Robles se află în fața alegerilor prezidențiale din acest an și este evident că aparițiа sa pe scena electorală cu asemenea acorduri ar echivala, după părerea observatorilor politici, cu un eșec. În aceste condiții s-a ajuns la dezbaterile din Adunarea Națională și la rezoluția amintită la început.

În Congresul Statelor Unite se fac auzite voci care cer să se manifeste „intransigență totală" față de „pretențiile" (!) panamezilor. Dovadă că unii oameni politici consideră, poate, că timpul a încremenit, că situația este aceeași ca în perioada în care Teddy Roosevelt, practicînd politica „marii bîte", putea impune latino-americanilor condițiile de vasalitate. Vremurile s-au schimbat însă mult de atunci. Azi, chiar și poporul unei țări mici ca Panama poate să-și afirme și să-și apere drepturile sale de independență și suveranitate.

Dan MUNTEANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii